

Posamezne številke 10 in 11.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravniškega telefona šte. 188.

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Pred novo cerkvijo ob Gradašici je stal visok šotor za svetinje, po zlogu nove krke napravljen, z belimi in rudečimi ogrinjalami in preprogrami ter z velikim srebrnim žezlom kakor v altarju odznotraj, s smrerečnimi, venci, mnogimi banderici iz beršina, cvečkami itd., odzunaj ves lepo ozalisan, in 6 krakov na vrhu je kazalo že od deleč, da ta lična cerkev ima sv. pomen. Krog cerve in pri cerkvi in duhovski hiši je bilo v saboto kar na kratke vse zeleno in pisano od mladiga geranija, mlajev, prelepo pletenih in z mnogoravnimi trakovi ovitih vencov, šopkov in vijolič lepotic, ki so jih pridne roke ternovske mladosti že več dni poprej z veliko marljivosti in posebnim veseljem pripravljale. Takolepave so segle po tisti cesti, od kodar so šli Milostljivi škof posvečevat priti, do

V saboto večer o pol-osmih pokličejo zvonovi verne množice k prvemu posvečevanju zadevajočim opraviilu. To sveto opravilo je bilo prenašanje svetinj v šotor. V ta namen so bile napravljene lepe nosila v romanskim zlogu, kakor je cerkev, s truzzičo, v kateri je bila shranjena škattljica s kočicami dveh martnikov, sv. Benedikta in sv. Justa, in dveh marternic, sv. Konkordije in sv. Favstrine. Te svetinje so zadeli v duhovski hiši 4 mašniki, po diakonsko oblečeni, in so jih med zvonjenjem in streljanjem po kratki procesiji doli ob vodi v šotor na altar postavili

V nedeljo presvete Trojice zjutraj proti osmim je bilo že okrog in okrog vse polno ljudstva, katero se je od raniga jutra shajalo, je bilo že pri poprejšnjih ss. mašah ter je velike slovesnosti želino pričakovalo. Pred mostom in na mostu so čakali; mestna gosposka kakor cerkven varh, mestno svetovavstvo, beleoblečene deklice, farmani z velikimi in malimi handeri, bogoslovci s križem, domači

Klub narodne svobodomiselné stranke v Prazi je izvolil za predsednika inženirja Fr. Novotného, profesorja češke tehnike.

Potem so bile svetinje v cerkev prenesene in pred veliki altar postavljene, in odsihmal je bilo tudi ljudstvo pušeno v cerkev ter pričujoče pri še naslednjih svetih opravilih, ker dosihmal je bilo večidel vse v cerkvi pri zaprtih vratih opravljano. — Čimur se je pri vsim nar bolj čuditi, pa tudi veseliti, je to, s koliko serčnostjo in krepkostí so vikši, že 75letni Pastir tako težavne in dolge posvečevavne svete šege opravljali. Misliti je bilo, de bo vse skupaj bliz do dveh popoldne terpe-
lo, vender je bilo posvečevanje še nekoliko pred poldnem dokončano. Povzdigovalo je to

OGRSKA.

Jubilej kronanja.

Budimpešta, 9. junija. Cesar je sprejel predsedstvo poslanske in magnatske zbornice. Nagovori so bili običajni. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je takoj po slavnosti jubilejski maši odpotoval.

Posebna slovesnost.

Budimpešta, 9. junija. L. 1867 je sedem članov tedanje opozicije protestiralo proti kraljevemu kronanju ter v Czinkoti ustanovilo neodvisno stranko. 8. t. m. ob priliki 40-letnega jubileja kraljevega kronanja pa se je podalo več članov sedanje neodvisne stranke pod vodstvom najstarejšega člana ogrske zbornice Madarasz v Czinkoto, da proslavijo spomin na protest.

V Zagrebu.

Zagreb, 9. junija. Tu se je vršila slavnostna maša v spomin jubileja. Bolnega bana je zastopal podban Nikolić. Na skupnih uradih plapola poleg hrvaške zastave tudi ogrska. Dijaki so sklicali protestni shod ter v zadevi ogrskih zastav odposlali deputacijo k vladi. Nemirov ni bilo. Na zasebnih poslopih ni razbošena nobena zastava.

Manifest starčevičanske stranke.

Zagreb, 9. junija. Starčevičanska stranka je ob priliki jubileja kraljevega kronanja izdala obširen manifest, kjer izjavlja, da jubilej kraljevega kronanja nima s Hrvaško ničesar opraviti in da zato po krivici plapola na skupnih uradih na Hrvaškem ogrska zastava. Hrvaška je habsburško dinastijo izvolila za svojo že l. 1527 na deželnem saboru v Cetinju in je l. 1712 sprejela tudi pragmatično sankcijo. L. 1867, pa Hrvaška pri kraljevem kronanju ni bila udeležena. Kronanje hrvaškega kralja se more vršiti edinole na hrvaških tleh. Dandanes pa je Hrvaška prodana Ogrski na milost in nemilost. Starčevičanska stranka pa se bo borila za popolno državno neodvisnost in teritorialno integriteto Hrvaške, zaupajoč v modrost svoje habsburške vladarske hiše.

Ogrski listi o jubileju.

Budimpešta, 9. junija. »Esti Ujszag« piše, da je slavnost jubileja bila zgolj oficialna. Nihče je ni bil iz srca vesel. Vsi čutijo, da je harmonično razmerje med krono in Ogrsko razdrto. »Magyar Hirlap« opozarja na mlačni in brezpomembni govor kardinala Samasse ob priliki slavnostne maše. V »Magyar Nemzetu« piše Gabriel Ugron, da se stari kralji, ki se ozira samo na preteklost in mladi narod, ki gleda v bodočnost, nikoli ne bosta mogla razumeti. »Pester Lloyd« piše, da slavnost jubileja nikogar ni zadovoljila. »Magyarország« pravi, da sta narod in kralj vsled vednega nesporazumljenja oslabljeni.

TURCIJA.

Carigrad, 8. junija. Več bataljonov, ki so dobili povelje odkorakati proti vstašem, se je uprlo in vrnilo v Sanao.

NAJNOVEJŠE.

Nemški blok.

Praga, 10. junija. Na željo »Društva za mesto in okraj Toplice« je sklicana za 11. t. m. seja vodstva nemške napredne stranke, h kateri so povabljeni tudi vsi strankini poslanci. Izključeno ni, da skličejo tako sejo tudi v četrtek.

Odprava bruseljskega dogovora glede na sladkor.

Praga, 10. junija. Na shodu industrijcev praškega trgovskega okrožja je izjavil v vladnem imenu okrajni glavar Strachotniski, da hoče vlada na vso moč pospeševati trgo-

vino in izvoz. Ravnatelj Warta je naglašal, da poteče v kratkem doba bruseljskega dogovora glede na sladkor. Elbogen je govoril o položaju, kakšen bi bil, ako se odpravi dogovor in je zahteval, naj zniža vlada sladkorni konsumni davek.

Grof Sternberg govoril.

Jaromer, 10. junija. Včeraj je priredilo več tisoč volivcev manifestacijo grofu Sternbergu, ki se je zahvalil manifestantom v imenu načel poštenosti in čistosti javnega življenja. Rekel je, da je sam stranka in sicer poštenih agrarcev.

Izjalovljeni nemški svobodomiselniki blok.

Iglava, 10. junija. Na shodu v Iglavi je govoril 8. t. m. poslanec Gross, ki je rekel da je črno-rdeči obraz prihodnjega drž. zbora nevaren v narodnem, političnem in svobodomiselnem oziru. Potrebno je socialno reformatorično delo in pa skupen nastop Nemcev. Nujno potrebno je složno nastopanje Nemcev. Rekel je, da obstoja med nemškimi svobodomiselnimi strankami in pa med nemškimi klerikalci nepremostljiv prepad. Govoril je nato o nasprotstvih med sudetskimi in alpskimi deželami in pa o nasprotstvih med Dunajem in pa provinco. O Dunaju sodimo, naj bi se v prvi vrsti varoval nemški značaj, na Dunaju pa smatrajo za glavno politični spor in pa gospodstvo nem. svobodomiselnih strank. Čehi niso obstali pred Dunajem in so vdrli že v dunajsko srce. Nadaljna točka nesporazumljenja je spor o judovstvu in pa osebnosti. Kljub temu je pričel Gross s pogajanj o skupnem nastopu nemških strank. Može nemške ljudske, agrarne in stranke svobodomiselnih vsenemcev, ki so bili voljni, da se udeležijo predposvetovanj, so naglašali, da ne kaže odbiti dunajskih svobodomiselnih poslancev. Shod je odobril Grossova izvajanja.

Roparij v Rusiji. — Nova sibirski železnica.
Peterburg, 10. junija. Tu sta 8. t. m. popoldne napadla dva roparja na Ostrovskem prospektu dva z bodalci in z revolverji oborožena moža blaginjaka neke električne tvornice. Blaginjaka sta trikrat zabodla in mu vzela 500 rubljev. Policija je prišla roparja s pomočjo občinstva.

Peterburg, 10. junija. Car Nikolaj je odobril sklep ministrskega sveta glede na koncesijo za novo železnico v Sibiriji, ki se loči pri postaji Koms in vodi k Behringovi cesti, kjer se zgradi podmorski predor v Ameriko.

Peterburg, 10. junija. Uradniku Koppelnove tvornice so roparji vzeli 6800 rubljev.

Povodnji v Kentucky.

Louisville, 10. junija. V Gradyville se ze utrgal oblak. Deset oseb je izgubilo življenje. Potok Creek je izpremenil v reko, ki je preplavila pokrajino in odnesla večino hiš v Gradyvillesu. Pogrešajo 31 oseb.

Vihar v Illinois.

St. Louis, 10. junija. Veliki viharji so divjali v Illinoisu. V Newmindenu so ubite štiri, v West Yorku pa dve osebi, ranjenih je bilo 30 oseb.

Izgredi na Francoskem.

Saint Etienne, 10. junija. Tu sem sta došla ob odkritju spomenika Girodeta minister Briand in držav. podtajnik Dujardin-Beaumetz. Pred delavsko borzo je bil napovedan koncert in je bilo navzočih 2000 radovednežev. Kakih 500 socialistov je pa imelo shod, na katerem je obsojal posl. Pressencé Briandovo politiko. Pred prefekturo je bila nato demonstracija. Množica se je večkrat stepla, policija je razkropila množico. Demonstranti so ubili na prefekturi eno šipo. Na glavo je zadel kamen generala Percina. Perpignan, 10. junija. Udeleženci nekega shoda v Montpellieru so vdrli na kolodvor in obtaivali kolonialne vojske s kamni. Vojaki so se le težko s sabljami obranili demonstrantov.

Volitve v Rumuniji.

Bukarešt, 10. junija. Pri volitvah v zbornico so dobili v I. skupini izmed 75 poslancev liberalci 61, konzervativci devet poslancev. Potrebnihi je pet ožjih volitev.

Jubilej kronanja cesarja Franca Jožefa.

Berolin, 10. junija. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« objavlja članek ob kroskem jubileju našega cesarja. Naglašja, da je vsa država in osobito tudi Ogrska jako napredovala v zadnjih 40 letih.

Konferenca o osrednji Ameriki.

Mehiko, 10. junija. Državni tajnik Root odpotuje v Mehiko, da si ogleda baie deželo. Pravi vzrok popotovanja je najbrže namenavrejanje posvetovanj o osrednji Ameriki.

Bolezen srbskega kralja.

Belgrad, 10. junija. Kralj Peter tudi 8. t. m. ni mogel zaslišati posebnega turškega odposlaništva, ker ga boli močno križ. Če ostane kralj bolan, zasliši odposlaništvo prestolonaslednik.

Črnogorski knez odpotoval na Dunaj.

Kotor, 10. junija. Črnogorski knez Nikita je došel 9. t. m. v Kotor, da odpotuje na ladji »Rumunia« v Reko in po železnici na Dunaj. Kneza sta pozdravila v Kotoru fcm. Idicukl in voditelj okrajnega glavarstva pl. Budisavliević.

Danski kralj in kraljica v Londonu.

London, 10. junija. Na čast danskemu kralju in kraljici sta priredila angleški kralj in kraljica slavnostno pojedino, na kateri so bili tudi veliki vojvoda Friderik Avgust Oldenburški, poslaniki, diplomati in več angleških ministrov.

Shod češke socialne demokracije v Plznu.

Plzen, 10. junija. Vodstvo češke socialne demokracije sklicuje od 1. do 14. av-

gusta VII. redni strankarski shod v Plznu. Na shodu nameravajo razpravljati o političnem položaju in o strokovnem združevanju.

Angleški manevri.

London, 10. junija. Velike angleške vojaške vaje se vrše do 15. do 30. t. m. na Škotskem. Meseca julija in avgusta so pa napovedane vaje v chathamski okolici. Ob koncu vaj se izvrši frontalni napad na moderno trdnjavo.

Častniški dvoboj s smrtnim izidom.

Trident, 10. junija. Poročnik Josip Hertl 21. dež. bramb. polka in nadporočnik Karol Wernik 88. pešpolka sta se hudo sporekla zaradi neke malenkosti. Sledil je dvoboj na salje. Poročnik Jožef Hertl je bil zaboden v srce, zakričal je, padel na tla in umrl takoj, da si mu je pri dvoboju navzoči zdravnik takoj priskočil na pomoč. Tudi nadporočnik Karol Wernik je ranjen s sabljo na čelu. Vojaske oblasti so takoj obvestili o izidu dvoboja. Ranjeni poročnik Jožef Hertl je delal svojo zadnjo orožno vajo. Po svojem poklicu je bil inženir v neki dunajski tvornici za stroje.

Predsednik osrednjega poljedelskega društva odstopil.

Dunaj, 10. junija. Predsednik poljedelskega osrednjega društva knez Auersperg je odstopil. Stalni odbor ima 12. t. m. sejo.

Praški dijaki za češko vsenčilišče v Brnu in slovensko v Ljubljani.

Praga, 10. junija. Češki dijaki so priredili včeraj dobro obiskani shod, ki je pozval češke poslance, naj prično takoj delovati v zbornici za ustanovitev češkega vsenčilišča v Brnu in slovenskega v Ljubljani.

Kazensko postopanje proti soc. demokratskim agitatorjem.

Berolin, 10. junija. Kazenski dvor v Gothi je uvedel kazensko postopanje proti osim socialnodemokratskim agitatorjem na predlog državnega tajnika Dernburga, ker so žalili kolonialne uradnike.

Augst Bebel nevarno bolan.

Berolin, 10. junija. Voditelj nemške socialne demokracije, znani socialni pisatelj in govornik drž. poslanec Avgust Bebel je nevarno obolen in je bil prisiljen, da je odpovedal svoje nameravane predavanje v Bruslju glede na politični položaj v Nemčiji.

Novi člani gosposke zbornice.

Dunaj, 10. junija. Ministrstvo je nasvetovalo cesarju, naj imenuje med drugim tudi sledeč nove gosposkozbornične člane: min. predsednik Beck, minister za notranje zadeve Bienerth, poljedelski minister grof Aersperg, naučni minister dr. Marchet, bivši državni poslanci dr. Baerenreither, baron Ludwigstorff, grof Stürgkh, dr. Grabmayr in dež. glavar dr. Kathrein.

Srbsko ministrtvo Pašić odstopilo.

Belgrad, 10. junija. Včeraj je vložilo Pašičevo ministrtvo prošnjo za odstop.

Belgrad, 10. junija. Ker so izjavili mladi radikali, da ne prenehajo obstrukcije, če ne odstopi srbski minister notranjih zadev, je sklenila Pašičeva vlada, da odstopi. Pašić je izročil 9. t. m. kralju prošnjo za odstop. Mladi radikali bodo zato prenehali z obstrukcijo. Sestava nove vlade se poveri zopet Pašiću. Razven Protića ostanejo dosedanja ministri. Zato pričakujejo, da se kriza kmalu reši.

Belgrad, 10. junija. Včeraj je zborovala skupščina. Ministrski sedeži so prazni. Voditelj mladih radikalcev Ljuba Stojanović izjavi, da je vložil interpelacijo glede na spor med Pašićem in Vučićem. Prosil je predsednika, naj izposluje, da se zamore Vučić zagovarjati v skupščini, predno ga obsodijo. Predsednik Vesnić naznani, da se bo na interpelacijo odgovorilo v poslovnikovem smislu. Mladi radikalec Joksimović pravi, da je večkrat čul, da dobiva več srbskih časnika plačo kot pisarji skupščine, ne da bi delali v skupščini. Predsednik naj uvede preiskavo, da se dožene, kako pridobiva Pašić zase srbsko časopisje. Predsednik izjavi, da Joksimović lahko sam nadzira, če so njegova izvajanja resnična, ker ni lista uslužbenecv nikaka tajnost. Predsednik nato izjavi, da mu je došlo pismo, ki naznanja demisijo celotne vlade. Pismo navaja, da je vsled mladoradikalne obstrukcije nemogoče uspešno nadaljevanje državnih poslov. Tudi proračuna ni bilo zato mogoče rešiti. Predsednik je zaključil sejo z izjavo, da se skliče prihodnja seja, ko sestavijo novo vlado.

Dnevne novice.

+ S Hribarjevim podpisom! Glasilo Hribarjevo je nalagalo cele romane o »klerikalno-nemški zvezi«. Gospod Dzinski, katerega je Hribar pred volitvami iskal, se je čutil vsled tega že primoranega, da je zavrnil take izmišljotine. Na Hribarja pa je moralo še nekaj pritiskati, kajti v soboto je s svojim podpisom pisal »Narodu«: »Slavno uredništvo! Vaše poročilo, da bi o znanem pogovoru, katerega je iskal g. Dzinski in ga je v soboto, dne 18. m., ob polu 12. dopoldne imel z mano v županski pisarni, bil dejal g. Dzinski, da se je dr. Šusteršič obrnil pismeno do vodstva nemške stranke, ni točno. G. Dzinski je doslovno dejal: »Von anderer Seite sind wiederholt Bestrebungen gemacht und auch heute schon erneuert worden, um eine Kooperation bei den Stichwahlen zu erwirken.« — Na Dunaju, dne 7. junija 1907. Z odličnim spoštovanjem vdani Ivan Hribar. — To se pravi, po domače, da se je »Narod« zlagal. Koliko je pa drugi del Hribarjeve izjave točen, ča-

kamo pojasnila, kajti Hribarjevi podpisi so prišli že v pregovor zaradi svoje zanesljivosti. Mi le to za gotovo vemo, da se od strani S. L. S. ni delala nobena zveza z Nemci.

+ Liberalne težave. Hudo se godi liberalcem, in zadnji čas jim je še tisti drobni kosček politične modrosti, ki so ga imeli, padel pod mizo, in ni ga več najti. Doslej so pisali: »Vsi Jugoslovani morajo vstopiti v en klub.« V soboto se je pa naenkrat sapa obrnila. »Narod« je začel Dalmatince svetovati, naj nikar ne vstopijo v »Šusteršičev klub«, ampak naj ostanejo sami zase v dalmatinskem klubu. Dalmatinci pa »Narodovih« nasvetov najbrže ne rabijo, ker že sami vedo, kaj jim prija. Še dalje je pa šel »Narod« v drugem članku, v katerem naravnost napada »slogarje, ki zdihujejo o bratomornem boju« in priporočajo skupen klub. Tako jim jo je zagodel: »Torej pamet! Kadar bode te navljali jugoslovanski klub, pustite slogo in bratomorni boj pri miru. Da bi pri nas šlo vse po enem kopitu, je naravnost izključeno; naj se vsi poslanci v skupnem jugoslovanskem klubu v eni sapi poklerikalijo, na Slovenskem bo ostalo pri starih strankah in še nove se bodo rodile! To je ravno tako, kakor če bi se zahtevalo, da naj po slovenskih travnikih ena sama trava rase! Ni mogoče! Zategadelj »jugoslovanski klub« ne more biti stroj, v katerega bi se stare stranke kakor stare babnice pometale, stroj pa bi jih predelal v eno samo, mlado dekle. To je mogoče v pravljicah, ne pa v političnem življenju.« — Ubogi »slogarji«, zdaj imate vi besedo s poslancem Hribarjem in njegovim glasilom o slogi!

+ Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice je na svoji glavni skupščini pokazalo, kaj da je pravzaprav. Tajnik tega društva, nadičitelj Lavtižar iz Šmartna pod Šmarno goro je razkril pravo vrednost tega društva s poročilom o njega delovanju. Odbor ni imel prošle leto nobene seje, dokaz, da ti »šolski prijatelji« za šolstvo nimajo prav nobenih posebnih skrbi. Pač pa so imeli sestanek za kandidaturu Žirovnikovo. Zgago delati »S. L. S. smatrajo torej ti »šolski prijatelji« kot svojo posebno nalogo. Slednjič so se še priporočili svojemu ljubeznivemu programu Ivanu Hribarju, kateremu so izročili odgovornost za svojo boljšo bodočnost, ki si jo bo Hribar seveda tako k srcu vzel, kakor še vedno doslej. Hribar je spravil učitelstvo v ljubljanski okolici v veliko šlamastiko s tem, da je zopet enega učitelja, v tem slučaju Žirovnika, izpostavil ljudstvu kot liberalnega kandidata, ki je vendar vedel, da bo njegov poraz učiteljem v očeh ljudstva le škodoval. Namestu da bi Hribarju za to blamažo dali nazaj zasluženo klofuto, poljubljajo ponižno rob njegove obleke. Kdor se sam tako zaničuje, naj nam ne zameri, da ga tudi mi prav zelo zaničujemo!

— Za 35 krajcarjev. V »Slovenskem Narodu« se nekdo mimogrede malo ob dr. Šusteršiča obregne, češ, da je le-ta v »Boštanju pri svoji graščini svoje delavce, ki so bili popolnoma ob svojem, plačeval po 35 krajcarjev na dan.« »Narodovega« dopisnika opozorimo, da bo celo pri liberalcih težko dobil takega tepca, ki bi mu verjel, da se dandanes na Dolenjskem dobijo odrasli delavci po 35 krajcarjev na dan, pa ob svojem. Dr. Šusteršičev oskrbnik mora, hočeš nočeš, delavce, ako jih v današnjih žalostnih razmerah sploh hoče dobiti, ravnotako plačevati, kakor jih boštanski liberalci. Ako pa »Narodov« dopisnik vé za delavce, ki bi hoteli delati za dvakrat 35 krajcarjev in dvakratno pijačo — 1½ litra mošta — na dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer z običajnimi poškiti, naj jih le spravi k dr. Šusteršičevemu oskrbniku v Boštanj — za vsacega dobi premijo — če bo delavec le količjak več vreden kakor »Narodov« dopisnik.

— Cestariji na državnih cestah. Ko so se letos meseca prosinca v državnem zboru urejevale plače državnim uradnikom in uslužbencem, je odgovarjala vlada na razna vprašanja poslancev, da se primerno zvišajo plače vsem uslužbencem brez razlike. To se je tudi zgodilo, le cestariji na državnih cestah so ostali pri starem. Povprek dobivajo državni cestariji po 50 K na mesec ali po 1 K 60 h na dan. S tem naj preživlja sebe in družino! Ko pa mu vsled starosti in napornega dela pade krpata iz rok, dobi po 1 K 8 h (54 kr.) milicijine na dan. Na stara leta so brez izjeme vsi berači. Vlada jih izroča občinam, občine jih vračajo vladi. Trpki in grenki so dnevi v starosti in boleznih. Naravno je torej, da cestariji trkajo na vrata proseč primerne plače. Obrnili so se tudi na nekatere naše poslance, naj bi podpirali njih težnje. Eden naših poslancev je izvedel pri deželni vladi to-le: Že pred meseci je finančno ministrtvo od deželne vlade zahtevalo primerne nasvete glede na cestarie. Vlada je že pred več tedni odposlala na Dunaj svoje poročilo, v katerem je predlagala za cestarie na deželi po 60 K na mesec, v Ljubljani nekaj več, na vsakih deset let službe primerno zvišanje plače in pa določeno pokojnino, ki je sedaj le miloščina. Priponimo še, da je vlada že v proračunu za leto 1907 zvišala vsoto za cestarie v znesku 236.787 K.

— Dve telici ste se izgubili na paši že binkostno soboto posestniku Fr. Ogrizku iz Rakitnika pri Slavini na Notranjskem. Ena telica je pšenjene, druga sive barve. Kdor morda ve, kje sta živali, naj naznani nam ali pa lastniku.

— Iz Cerknice nam poročajo, da se je včeraj tam vršil ob velikanskem navdušenju shod »Kmečke zveze«. Čast možem prirediteljem in udeležnikom.

— Zaklanega so našli včeraj na cesti proti Javorniku nekega 19letnega delavca. Delavec je že umrl.

— **Na vlak**, ki odhaja vsak dan iz Ljubljane ob 9.55 dopoldne in se vrne ob 7.30 zvečer, nas opozarjajo železniški krogi, ker je ta vlak od občinstva tako slabo obiskan, da ga železniška uprava misli opustiti, ako se število potnikov ne poveča. S tem opozarjamo občinstvo na ta vlak, za katerega ljudje najbrže malo vedo.

— **Iz turjaške fare**. Dan pred sv. Rešnjega Telesa praznikom so v Turjaku 4 zlikovci ob 11 ponoči nekaj mlajev podrli, nekaj pa pokradli. Zlikovci niso bili domačini, ampak so se pritepli od drugod. Res, sramota je, ako so nekateri že tako podivjani, da ne morejo pustiti pri miru niti stvari, ki so postavljene Bogu v čast in ki nikomur niso napot.

— **Javna telovadba v St. Vidu**. Včeraj si je nadel prijazni St. Vid praznično obleko. Moške hiše so bili okrašene z zastavami in raz mnogih mlajev so vihrale trobojnice. Popoldanski vlak je pripeljal nepričakovano obilo Ljubljancev, med njimi tudi telovadce ljubljanskega telovadnega odseka. Št. viški telovadci so jim priredili lep sprejem na kolo-dvoru v Vižmarjih. Dekleta v narodnih nošah so jim pripenjale cvetke in godba jih je spremljala v vas, kamor so korakali v četrto-stopih do telovadišča. ki je bilo prirejeno na prostem za Cebavovo dvorano. Kmalu po 5. uri so prikorakali vrli šentviški in ljubljanski telovadci v dolgem zastopu — bilo jih je 58 telovadcev — na telovadišče. Vodil jih je ljubljanski načelnik br. Perdan. Prostorno telovadišče je bilo krog in krog polno občinstva iz St. Vida in Ljubljane. V istem redu in s tisto preciznostjo kot pri prvem javnem nastopu v Ljubljani, so tudi tu pokazali telovadci, da so v kratkem času svojih vaj dosegli nepričakovano veliko. Aplavz je bil buren. Po končani telovadbi se je vršila na vrtu poleg Cebavove dvorane veselica. Nasto skoro polnoštevilnega pevskega zbora kat. družstva za delavce iz Ljubljane, ki je pod osebnim vodstvom g. Hybaška zapel lepo vrsto krasnih pesmi, je navdušil občinstvo in povzdignil celo prireditve. Prav tako se je odlikoval tamburaški zbor ljubljanskega telovadnega odseka. Vrt in sploh ves prostor okrog Cebavove dvorane je bil prenapolnjen dragih gostov. V imenu čitalnice je pozdravil in navdušujočih besedah goste domači gospod kapelan. V imenu št. viških telovadcev pa je govoril za mladeniško organizacijo prezasluzni Stefan Erman. Odgovarjal mu je v imenu ljubljanskega telovadnega odseka tajnik istega br. Fr. Puc. Med veselico so prodajala dekleta šopke, srečke, korijandoli i. dr. Ko smo odhajali, smo bili edini v sodbi, da je bil lep dan, kakoršnih si želimo še mnogo. Na prireditvi smo opazili zastopnike »Slovenske krščanske socialne zveze«, vrle naše akademike »Daničarje« in »Zarjane«, krepko organiziramo našo delavstvo, ki je tvorilo pretežni del občinstva. Opazili smo tudi nekatere zastopnike drugih naših društev. Županu lepega St. Vida, g. A. Belcu najiskrenejša zahvala za požitvalnost, s katero se je posvetil tej lepi prireditvi! Vrlim šentviškim in ljubljanskim telovadcem pa krepak: Na zdar! Na svidenje pri prihodnjem našem izletu! Prav kmalu!

— **Umrla** je 8. t. m. v Kranju gospa Franciska Bučar, soproga pekovega mojstra g. Jožefa Bučarja in mati g. profesorja Jožefa Bučarja. N. v m. p.!

— **Sumljiv**, da je ukradel trgovcu Francu Gschella v Radečah blagajno z zneskom 2600 kron in povrh tega še znesek 220 kron, 9 kg kave in 15 hranilničnih knjižic, je dninar France Plazar v Radečah, ki pa jo je neznan kam popihal.

— **Nove muzikalije »Glasbene Matice«**. Letos je že v drugič izdala »Glasbena Matica« v Ljubljani nove muzikalije in sicer XXXIV. zvezek zborovskih partitur, obsegajoč 14 moških in mešanih zborov, uredil Matej Hubad. Vsebinska, ki je na 44 straneh velike četvorke, obsega: št. 1. Stjepan St. Mokranjac: Kozar, mešan zbor; št. 2. dr. Gustav Ipavec: Naše gore, mešan zbor z baritonskim samospetvom; št. 3. Emil Adamič: Deklica in ptič, mešan zbor; št. 4. Fran Serafin Vilhar: Na Ozlju-gradu, moški zbor s sopranskim in baritonskim samospetvom; 5 št. Alojzij Sachs: Idila, moški zbor; št. 6. Karel Bendl: Svoji k svojim, moški zbor s četrtošpovom; št. 7. Vladimir Stahuljak: Zakaj me nečeš? moški zbor; št. 8. dr. Anton Schwab: Vinska, moški zbor; št. 9. dr. Anton Schwab: Ušehi cvet, moški zbor; št. 10. dr. Anton Schwab: Izgubljeni cvet, moški zbor; št. 11. dr. Gustav Ipavec: Brodar, moški zbor; št. 12. dr. Gustav Ipavec: Planinec, moški zbor; št. 13. Stanko Premrl: Slovenska zgodovina, moški zbor s četrtošpovom; št. 14. Ivan pl. Zajc: Dijaška, moški zbor. — Cena 6 K; za člane »Glasbene Matice« 4 K.

— **Za vinske trgovce**. V župniji Kringa v Istri je še 70 hektolitrov dobrega črnega vina na prodaj po nizki ceni. Kdor potrebuje takega vina, naj se potruži v Kringo, ako pa ne more osebno priti, naj se obrne na župni urad Kringa, pošta Tinjan, Istra. Vsi, ki so do zdaj kupili vino v Kringi, so zadovoljni z vinom in ceno.

— **Ogenj v Račjem**. Danes, 8. junija, ob 4. uri zjutraj začelo v tovarni za olje goreti. Domača požarna bramba je rešila tik stoječe skladišče za zrnje z veliko zalogo zrnja, in hotinska požarna bramba je rešila tik stoječo tovarno za špirit. Tudi framska, rosveinska in mariborska požarna bramba je prišla gasit. Škode je okoli 10.000 K.

— **Draginja v Trstu**. Kakor znano, se je od prvega tega meseca v Trstu podražil kruh za štiri stotinke pri kilogramu in še več. Da se kolikor mogoče odpomore temu in da se siromašnemu ljudstvu dá priložnost kupiti si kruha, ako ne po ceni, kakor ga je dobivalo

doslej, vsaj nekoliko ceneje, se je o tem posvetovala posebna mestna komisija, ter prišla do zaključka, da se je kruh podražil ne toliko radi podražanja moke, ampak vsled tega, ker pekariji gospodari ne morejo shajati z stroški, ki jih imajo zdaj vsled povišanja plače in zmanjšanja delavnega časa delavcev. Komisija je slednjič sklenila, da se mestnemu magistratu priporoča, naj dá v svojih pečeh v sirotišnici peč kruh najceneje vrste in naj ga potem odaja na prodaj po ceni 28 stotink za hlebec od kilograma. Peči je oskrbeti s potrebnimi delavskimi močmi, da bodo mogle speči kvantum kruha. S tem nastopom hoče komisija prisiliti peke, da začnejo premišljati ali ne bi rajši sami ceneje izdelovali kruh. nego da jim mestna sirotišnica odjemalce odtegne.

— **Dražbeni razglas**. C. in kr. artilerijsko opravno skladišče na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 25. junija 1907, ob 9. uri zjutraj v c. in kr. artilerijskem arzenalu na Dunaju vršila javna dražba, na kateri se bo prodajalo razne stroje, strojne dele in drug star material. Pisemne ponudbe je vložiti najkasneje do pol 9. ure zjutraj 25. junija 1907 pri gori navedenem skladišču. Eden izvod dražbenega razglašja je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Dobavni razpis**. C. kr. trgovsko ministstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v kratkem na trgovski zbornici v Bruslju vršila javna ponudbena razprava za dobavo večjih množin hrastovih in bukovih pragov in kosov hrastovega lesa za leti 1907 in 1908. Natančnejša pojasnila daje pisarna gospoda De Rudder, Administrateur des Voiss & Traveaux, rue de Louvain No. II in Brüssel in Bureau de la Commission de la Reception du Materiel de la Voie, rue d'Italie Nr. 32 in Brüssel.

— **Društvo poštarjev**. Dne 27. majnika se je vršil občni zbor društva poštarjev, pošt-nih odpravnikov in oficijantov za Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo v Gorici pri »Zlatem jelenu«. Shod je bil dobro obiskan. Poročal je predsednik gosp. Modic. Iz poročila posnamemo, da se je vodstvo društva v polni meri potrudilo za zboljšanje gmotnega stanja poštarjev. To pa se ni doseglo v tisti meri, kakor se je moglo pričakovati. Iz poročila gosp. Vodopivca je razvidno, da se je blagajniško stanje društva v pretečenem letu nekoliko zboljšalo. Da uspeh ni povsem dovoljen, zadene krivda prav mnogo poštarjev vseh treh razredov, ker se niti udje društva niso, dasiravno deluje društvo zanje ravno tako, kot za svoje redne člane. Upamo, da se v prihodnje bolj zavedajo svoje stanovske dolžnosti. Tudi poročilo gosp. Fajdiga o bolniški blagajni je v tekočem letu zadovoljivo. Na dnevnem redu je bila tudi podelitev ustanove cesarja Franc Jožefa in običajnih podpor. Poročilo pa so se morale vsled nedostatkov vrtni prosilec. Predsednik poroča nato, da se želé dalmatinski tovariši ločiti od društva in hočejo svoje lastno društvo ustanoviti. To željo so izrazili že pred nekaterimi leti. Predsednik nasvetuje, naj se sedaj tej želji ugodi. Skupno delovanje je skoraj nemogoče vsled prevelike oddaljenosti. Zborovalci so pritrtili nasvetu, le glede društvenega premoženja se je unela živahna debata. Bilo je več predlogov, kako naj se razdeli premoženje. Slednjič je obveljal predlog, da se dalmatinskim tovarišem dovoli ločitev in da se jim izplača četrtina društvenega premoženja. Ker so se torej Dalmatinci ločili, so se mogla tudi v tem zmislu pravila društva spremeniti. Društvo se bo odslej zvalo: »Društvo c. kr. poštarjev in odpravnikov za Kranjsko in Primorsko«. Predsednikom je bil z vzklikom izvoljen zopet gosp. Modic; namestnikom g. Miani in blagajnikom gosp. Vodopivec; odborniki so: Novak, Domicelj, Diana, namestnik Kavčič, Dekleva, Grdelič; za bolniško blagajno: Fajdiga, Novak, Kovačič, Hanisch, Miani, Diana, Nitari, Belič, Pertoš, Bielič, Perkovič, Marinič, Mazura in Marušič; namestniki: Carevič, Pletkovič, Jurkič, Lah, Božič in Amadeo. Pri predlogih se oglašali pošt-ni oficijant Krainz iz Beljaka, kateri se je kot gost udeležil zborovanja. Predlagal je, naj se društvo pridruži centralnemu društvu na Dunaju. V svojem govoru je slikal uspehe, ki bi se z združenimi močmi dosegli, dočim se sedaj morajo posamezna poštarska društva s težavo boriti. O tem predlogu je bila daljša razprava. Soglasno je obveljal predlog, da se društvo pridruži osrednji organizaciji. Ker pa mora za razpust društva biti navzočih najmanj dve tretjini udov, sklicje se novi občni zbor v mesecu septembru v Trstu. S trikratnim živjo! na cesarja zaključil predsednik to za poštarje pomenljivo zborovanje.

— **Učiteljska konferenca za krški okraj** se je vršila dne 5. t. m. v Kostanjevici. Spored je bil sledeči: 1. Predsednik otvori konferenco, imenuje za namestnika g. dr. Romiha, pozdravi g. dr. Bezjaka, ki je bil prišel predavati. 2. Zapisnikarja sta bila g. Odlaček iz Mokronoga in gospica Reil iz St. Ruperta. 3. Nadzornikovo poročilo, ki je bilo čisto nekaj posebnega in zanimivega, se je končalo: Ljudstvu izobrazbo! 4. Predavanje g. dr. Bezjaka: »O metodi nemškega jezika na spodnji stopnji tega pouka« je bilo tako temeljito in prepričevalno, da se bodo gotovo vsaki učitelj, ki poučuje ta predmet, oprjel te nove nazorno-analične metode z vno in uspehom. Gospod predavatelj je žel burno pohvalo. 5. Karel Humekovo predavanje: »O pomenu in uporabi skioptikona in zgodovini umetnosti«. II. del. (Kiparstvo in slikarstvo.) S 50 skioptičnimi slikami je bilo prav zanimivo zlasti zato, ker gospod predavatelj vedno vpleta še kaj humorističnega vmes. 6. »Analiza duševnega obzorja učencev novincev« je bil tema

referata, ki ga je prečitala gospodična učiteljica M. Vider iz Boštanj. Za izvrstno sestavljeni referat sta se ji zahvalila gg. nadzornik in dr. Bezjak, ki je izrekel zahvalo tudi ostalemu učitelstvu v imenu g. dr. Schreinerja, ker je to prvi kraj, ki je izvedel imenovano analizo. Izvedli so jo učitelji prvencev. 7. O temi: »Določitev snovi za domače in šolske spisne naloge na srednji in višji stopnji« je predaval g. Magerl. To predavanje je bilo povzeto iz referatov drugih učiteljev ter je bilo zato prav poučljivo. 8. Gospod Rant iz Radeč je predlagal glede izbora učnih knjig, da se v prihodnjem šolskem letu uvede »IV. Vadenica«, ki jo opisujeta dr. Schreiner in dr. Bezjak. Sprejeto. 9. Stanje okrajne učiteljske knjižnice kaže velik primanjkljaj, ker si je nabavila velik skioptikon itd. Kje so ostali nasveti za kako novo knjigo? 10. Samostalna predloga sta stavila gg. Malnarič in Štrukelj, in sicer prvi, da se pomožne učne osebe brez zrelostnega spričevala ne nastavlajo za učitelje, ker učiteljskemu stanu le ugled jemlje, a šoli ne koristijo čisto nič; drugi, da naj se izvoli enketa šestih učiteljev, ki bi študirala v koliko se more spremeniti prirodoslovski pouk v kmetijskem smislu zlasti v ponavljalni in tudi v vsakdanji šoli. Predlog gospoda Malnariča je bil soglasno sprejet, ker je zanj glasoval celo bivši suplent iz Hrovaškega broda; a predlog g. Štruklja je pokopal g. Lunaček iz St. Ruperta, češ: »Zastonj ne delamo nič, plačajo naj nas.« Žal nam je, da se je temu ustavljal ravno g. Lunaček kot priznan strokovnjak v kmetijstvu, zlasti v sadjarstvu in vrtnarstvu. Gospodje, dvignite se nad osebno! 11. Končno se še izvolita knjižni in stalni odbor. S tem je bila konferenca končana. Zapela se je še cesarska himna in izrekla zahvala gospodu predsedniku. Kdor je pričakoval, da bode tako izborni konferenci sledila tudi primerna popoldanska zabava, se je varal. Nekaj strupenih liberalcev in liberalk ni poznalo toliko takta, da bi se bilo udeležilo skupnega obeda v gostilni gospoda O. Severja, ki je, kakor se je izjavil gospod nadzornik, najboljši predsednik krajinšolskih svetov v okraju. Upamo, da dopis, ki nam ga je poslal gospod nadzornik glede skupnega obeda, ni opravičenje njegovo, ampak namigljaj, kdo je bil kolegijalen in takten, kdo ne! Iz Bučarijeve gostilne se je neki tudi zabavljalo, da se oni, ki so škodovali Severju, boje gospoda nadzornika. Gospodje in gospice, bodite uverjeni, da tudi na ta način si ne izbirate pege netaktnosti in nekoligijalnosti. Marijonetke pa vračamo nazaj. Par fraz lačnih je brzojavilo Hribarju k zmagi. Na brzojavko jih je opomnil gospod Blaganje, za stroške je nabirala gospica K. Lenček. Mar bi bili dali še to za učiteljski konvikt!

Ljubljanske novice.

lj »Kanonov se boje!« Ko so začeli županovi agitatorji napadati ljudi na cesti, je bilo treba misliti na osebno varnost, in zato je član našega uredništva prosil orožnega lista. V tej stvari poučni popravek: »Slicuje se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da priobčite v prihodnji številki »Slovenca« glede novice »Kanonov se boje« v št. 130. tega dnevnika, sledeči popravek: Ni res, da sem, ko se mi je orožni list, glaseč se na orožje »samokres, revolver, lovska puška, kanon«, predložil v podpis, rekel, da tega ne morem takoj podpisati. Res pa je, da sem rekel, da takega orožnega lista sploh ne morem podpisati, in sem z ozirom na to, ker sem bil takrat z drugimi zelo nujnimi posli preobločen, dostavil, da naj lastnik orožnega lista, če vztarja pri svoji zahtevi glede »kanona«, pride pozneje ali pa drugi dan po na zakonite predpise oprta pojasnila. — V Ljubljani, 10. junija 1907. — Vončina, mag. ravnatelj. — Samo glede kanonov torej dvomi še gospod magistratni ravnatelj, ali naj nam jih dovoli ali ne. Njegov dvom temelji morda v pravnem naziranju »Slov. Naroda«, da se sme s kanoni streljati samo Hribarju na čast.

lj »Ljubljana.« »Slov. Narod« se je zopet obregnil ob pevsko društvo »Ljubljano« odnošno ob njen odbor. Letošnji dogodki v društvu so javnosti sicer dovolj jasno pokazali, kako se je od nekaterih »narodno-naprednih« mož postopalo proti društvu, katero je dosledno glasom svojih pravil dosedaj vedno stalo nad strankami. Društvo je v narodnem oziru delovalo marljivo, poleg tega pa hlapčevalo izključno stranki, katere voditelji so društvo koncem vseh preziranj postavili v zahvalo pod kap »Nar. doma«, v katerem prav narodno življenje itak nima nobenega prostora več. Pred leti je neki član stopil javno v političnem življenju proti narodni stranki, in »Narod« je takrat napadel ne samo dotično osebo, temveč celo društvo. Namen teh napadov je bil prozoren, ker se je hotelo s terorizmom doseči, da postane društvo strankarsko. Ravno tu se vidi košček toli hvallisanega »narodnjaštva« na katerega se »Narod« vedno sklicuje. Ravnotako je uredništvo »Naroda« tudi odklanjalo kategorično vse društvene objave in jih vkljub vsemu mole-dovanju zavračalo skozi dve leti. Vprašamo samo to: Ali je še mogoč na Slovenskem časopis, ki bi na ta način postopal napram društvu? Mislimo, da ne! V tem oziru bi se v podrobnem dalo veliko povedati, kako velikansko narodno ljubezen je imel »Narod« do društva. Meseca marca t. l. je prosil bivši tajnik ured. »Naroda« naj bi priobčilo poročilo občnega zbora, dobil je odgovor: »Ljubljana« naj nas pusti v miru in mi bomo njo pustili« s temi besedami je odklonil članek. V kolikor je bil »Narod« oziroma uredništvo dosledno svojim besedam se vidi iz zadnje novice pod naslovom: »Anarhija in pevskem društvu

»Ljubljana«. Kratkotako rečeno: »Ljubljana« ni našla milosti v »Narodu« takrat, ko se je šlo za društvene koristi. »Narodu« torej lahko v obraz pove vsak pošten in trezno misleč član, da je s svojim postopanjem proti društvu dal sam sebi in svojemu »narodnjaštvu« zaušnik.

lj **Sklep misijona v stolnici** je bil včerajšnja nedeljo. Zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo za moše. Prisrčen nagovor je imel p. Abel, ki je priporočal zbranim možem in mladeničem katoliško Veliko noč, katoliško nedeljo, katoliški petek in katoliško časopisje. Isti govornik je govoril ob pol 10. o Srcu našega Odrašenika. Sklepni govor je imel p. Volbert. Kakor v soboto zvečer pri Marijinem govoru, tako je bilo tudi včeraj ob sklepu navzočih lepo število belo oblečenih dekle iz najboljših ljubljanskih rodbin. Pp. misijonarji so se odpeljali danes zjutraj, zapustili so najboljši vtis med poštenimi Ljubljanci, ki so se po sklepu sv. misijona v prisrčnih besedah zahvaljevali v zakristiji čč. patrom, ki so bili z vspehom misijona tudi jako zadovoljni.

lj **Shod tobačnega delavstva ljubljanskega** preteklo soboto je bil dobro obiskan. Spretno ga je vodil tovariš Čatar. Navzoča državna poslanca Gostinčarja in dr. Kverka je pozdravila Bratetova. Na shodu sta govorila navzoča državna poslanca dr. Krek in Gostinčar o zahtevah tobačnega delavstva.

lj **Redna seja občinskega sveta** se vrši v torek dne 11. junija 1907 ob šesti uri zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: A. Javne seje: I. Naznanila predsedstva. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o zadevi javnih uličnih napisov v Ljubljani: Poročevalec Plantan. 2. o povabilu staroste kraljevega glavnega mesta Prage k udeležbi zastopstva mesta Ljubljane pri V. vsesokolskem izletu v Pragi: Poročevalec dr. Triller. 3) o prizivu Marjete Semrajčeve radi odklonitve prošnje za podelitev stalne podpore. Poročevalec dr. Oražen. IV. Finančnega odseka poročilo o prošnji društva zdravnikov na Kranjskem, da se naknadno izplača prispevek k Löschner-Naderjevi ustanovi za leto 1906. Poročevalec Svetek. V. Stavbnega odseka poročila: 1) o ponudbah za vodovodna inštalacijska dela pri zgradbi cesarja Franca Jožefa I. višji dekliski šoli v Ljubljani: Poročevalec Hanuš. 2) o poročilu mestnega magistrata glede neke izpembe pri parcelaciji Josipa Rebola posesti parcele 51/18, 51-55 in 51-17 kat. občine sv. Petra predmestje: Poročevalec Hanuš. 3) poročilo mestnega magistrata o napravi žične ograje mesto lesene ob posesti Ivana Dacarja »Na stolbi«: Poročevalec Hanuš. 4) o županovem poročilu glede nabave 14 »Minimax« aparatov novega sistema. Poročevalec Hanuš. 1) o imenovanju dveh trgov. Poročevalec dr. vitez Bleiweis. 2) o delovanju gasilnega in reševalnega društva v I. četrletju 1907. Poročevalec dr. vitez Bleiweis. VII. Klavničnega ravnateljstva poročilo o prometu v mestni klavnici in na živinskih sejmih v letu 1906. Poročevalec dr. vitez Bleiweis. VIII. Direktorija mestne elektrarne poročila: 1. o prošnji delniške družbe »Union« glede odpisa doplačila za električni tok leta 1906; Poročevalec Mally. 2) o nekaterih nasvetovanih preuredbah na električni cestni železnici: Poročevalec Šubic. 3) o ponudbi »Splošne avstrijske družbe za male železnice na Dunaji«, da ji mestna občina odkupi električno cestno železnico v Ljubljani, oziroma, da se revidirajo cene za oddajo toka v železnične namene. Poročevalec Šubic. B. Tajne seje: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročilo o službenem razmerju nekega magistratnega uradnika. Poročevalec dr. Triller.

lj **Dostojnost in takt!** Dobili smo sledeče pojasnilo z ozirom na neki napad »Narodov«, ki ga tu resnici na ljubo priobčujemo. Gojenke Huthovega zavoda niso imele v nedeljo, kakor poroča Narodov dopisnik, nobenega izleta, ampak so bile lepo cel dan doma. Izlet so imele učenke nemške pripravnice, ki s Huthovim zavodom ni v nobeni zvezi, v spremstvu šolskega osebja. Drugih oseb ni bilo zraven, razun očeta ene učenke, ki se je izletnicam na povratku pridružil. Na povratku vstopijo v Kranju trije napredni gospodiči v damam sosedni kupe. Antialkoholiki ti naprednjaki niso bili, kajti eden je pokazal do dobra, druga dva pa precej, da isti dan niso pili samo vode. Ko zavohajo, da je sosedni kupe zaseden z izletnicami, so začeli osten-tativno hoditi skozi slednjega. Večina izletnic je utrujena po kupeju dremala, in v ta namen je bil voz tudi damam rezerviran. Gospodiči so si pri tem sprehajanju po kupeju takoj privoščili izzivalne opazke. Od izletnic ni nobena pripomnila besede. Prisoten oče ene učenke jih opomni, da je voz njim rezerviran in da naj ne bodo tako nedostojno nadležni. Ker so bili po njih mnenju še premalo pokazali svoje naprednjaštvo, so začeli Hribarju klicati živjo in zabavljati čez Kregarja. Motenje je postalo tako, da so potniki zahtevali sprevo-dnika, ki je moral ostati celo pot v vozu, da je razgrajajem vsaj skrajnosti zabranil. — Pri-občivši to pojasnilo, opozarjamo liberalce na dostojnost in takt, ki ga ni treba učiti »Slovenca«, ampak liberalce!

lj **Imenovanje**. Sodnijski pisarniški oficijal Franc Urbančič v Ljubljani je imenovan za nadoficijala v 9. činovnem razredu.

lj **Statistika**. L. 1872 je štela Ljubljana 1091 hiš z mitnino 1 in pol milijona kron, leta 1882 1169 hiš z mitnino 1:37 milijona kron, leta 1900 1465 hiš z mitnino 2 milijona kron, leta 1905 pa 1554 hiš z mitnino 2-77 milijona kron. Najemnina se je torej v 30 letih zvišala za 163 odstotkov.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Štev. telefona 210.

prilporeča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

2469 150-38

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Ij Graški orfej v Ljubljani. Še enkrat opozarjamo na nocojšnjo predstavo graškega orfeja, ki priredi v veliki dvorani hotela »Union« kabareten večer, kakor se vrše v Gradcu in takozvanem »Sommer-Theater« ali v »Buntes Theater« vsak večer. Slike nekaterih nocoj sodelujočih umetnic in umetnikov so razstavljene v izložbi trgovine Giontini. Jako zabavni in raznovrstni, humoristični pevski in instrumentalni vspored naznanja pri predstavi točko za točko g. režiser Hengsin iz Berolina. Za nocojšnjo predstavo se kaže veliko zanimanje, saj kabareta v Ljubljani še ni bilo. Opozarjamo, da je vzpored vseskozi okusno sestavljen, fin in večinoma umetniški ter bo zadovoljil vsakogar, ki ima smisla za humor in duhovit dovtip. Sedeži so za pri pogrnjenih mizah in opozarjamo, da niso ne mize ne stoli numerirani, radi česar se opozarja na pravočasni prihod. Začetek ob 8. uri. Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Ij Živinski semenj. Dne 8. t. m. bilo je na mesečni semenj prignanih 720 konj in volov, 232 krav in telet, skupaj 952 glav. Kupčija bila je pri konjih prav dobra, ker so prišli po nje Primorci in Italijani, pri goveji živini pa srednja.

Ij Psa obstrelil je v soboto zvečer na Martinovi cesti čevljarški pomočnik. Streljal je nanj s florbet-puško, katero mu je sedaj policija zaplenila.

Ij Mica Kovačeva. Sinoči je prišel v neko gostilno na Martinovo cesto neki dobroživček in ko se je do dobrega najedel in napil, se je pri mizi potuhnil in delal, kakor da bi spal. Ker ga le ni bilo mogoče sklicati in ko je prišel policijski stražnik napovedat policijsko uro, ga je ta predramil. Gost je pa na to skočil pokoncu, vrgel suknič ob tla in vpil, da je že vse plačal. Nato jo je pa popihal skozi vrata na dvorišče, kjer se je skrli. Ko so ga našli, ga je stražnik aretoval in ko so ga preiskali niso našli pri nem nobenega denarja. Zagovarjal se bo pred sodiščem zaradi prestopka golufije.

Ij Nekaj panjev čebel so soboto ponoči ukradli neznanci nadučitelju Antonu Črnagoju na barju.

Ij V Ameriko se je včeraj odpeljalo z Južnega kolodvora 40 Hrvatov, 25 Črnogorcev in 16 Slovencev.

Telefonska in brzojavna poročila.

ŠKANDALOZNI PRIZORI V OGRSKI ZBORNICI.

Budimpešta, 10. junija. Rumunski poslanec Maniu utemeljuje v zbornici nujnost predloga, da se je kršila imuniteta poslance Vajde, katerega so zadnjič mažarski poslanci pognali iz zbornice. Maniu pravi, da so mu zadnji prizori v zbornici pognali v obraz kri. Klici od mažarskih poslancev: Kateri prizori! Saj Vajdo nismo oklofitali! Maniu: To je vendar skrajni cinizem! Nato utemeljuje Maniu nadalje svoj predlog. Klici: Vajda je izdajalec domovine! Maniu: On je pripravljen dokazati, da temu ni tako. Klici: Vun ga bomo vrgli! Poslanec Szomogy: Vajda naj se zahvali, ker mu nismo izbili vseh zob! Maniu izjavi, da je čul, da je zbornični predsednik Justh, cesarjev tajni svetnik, izjavil, da se je Vajdi čisto prav zgodilo. Kaj takega se še ni zgodilo v nobenem evropskem parlamentu! Klici: Eljen Justh! Vajda je lopov, izdajalec, propalica! Nato je zbornica odklonila nujnost Maniuvega predloga. Čujejo se klici: Prihodnjič vržemo iz zbornice vse nemažarske poslance! Seja traja dalje.

AVSTRIJSKI UČENJAK UKRADEL KODEKS.

Milan, 10. junija. Včeraj so v Vidmu zaprli dr. Roberta Eislerja, ki je po naročilu avstrijske vlade proučeval spise v ondodni knjižnici. Obtožen je, da je ukradel neki dragocen kodeks z miniaturnimi iz 15. stoletja. Dr. Eisler se je poizkusil v zaporu obesiti. Brez dvoma je, da je dr. Eisler svoje dejanje storil v stanju popolne zbezanosti.

ČEHI PROTI CENTRALIZMU.

Praga, 10. junija. Češki narodni svet pozivlja češke umetnike, naj izstopijo iz du-

najskih centralističnih društev in se drže čeških društev.

GRŠKA KRALJICA.

Trst, 10. junija. Semkaj je 8. t. m. dospela grška kraljica Olga na jahti »Amfitrite«. Kraljica bo s princeso Alico potovala dalje v Peterburg, princ Andrej pa se poda v Nemčijo.

NEMIRI V RUSIJI.

Odesa, 10. junija. Tu se napoveduje pogrom proti Judom.

PORTUGAL.

Lisabon, 10. junija. Kriza je nevarna. Vsi libonski občinski svetniki so protestirali proti kršenju ustave od strani kralja. Ljudstvo se zbira po shodih in zahteva, naj se kralj odstavi.

ITALIJA.

Rim, 10. junija. Zbornica je z dvetretjinsko večino sprejela mornariški proračun. Poročevalec Arlotta je naznanil sledeči program glede na mornarico: 1. Izpolnitev mornariškega zgradbenega programa od l. 1905, s tem, da se 200 milijonov porabi za zgradbo štirih križaric tipa »Dreadnought«. 2. Izpolnitev ladjedelnic v Spezziji in Tarentu, da bodo mogle v 30 mesecih zgraditi po eno križarko prvega razreda. 3. Povečanje mornari- ce, ker mora italijanska mornarica imeti v Sredozemskem morju najmočnejše brodoge. General Marazzi je dejal, da mora italijansko brodoge biti dosti močnejše kot avstrijsko za slučaj, da se trozveza preneha.

DUMA.

Peterburg, 10. junija. Ministrski svet je sklenil, da bo z razpustitvijo dume še nekaj časa počakal.

V Kranjski gori se prodaja

hotel

pod jako ugodnimi pogoji. — Naslov pove upravnništvo »Slovenca«. 1280 4-3

Kuverte s firmo,

- - pisma, - -

- račune itd. -

2 učenca

izvršuje natančno po

: naročilo :

: Katoliška :

: tiskarna :

v Ljubljani.

se sprejmeta **takoj** pod jako ugodnimi pogoji. I za slaščičarja, I za brivca. Ponudbe na Fran-a Tobik-a, brivca v Opatiji. 1242

Iščem

učenca, kateri je že nekoliko zmožen, ali

pomočnika.

Franc Aubel

1306 (1-1)

mesar v Žužemberku.

Službo kuharja

išče tudi vseh drugih domačih del vaje mladenci v starosti 29 let. Najraje gre v kako župnišče. Nastopi lahko takoj.

Ponudbe sprejema upravnništvo. 1287 3-2

Kuharica

v starosti pod 30 let, izvežbana v vseh strokah gospodinjstva ter oskrbovanju posestva, želi dobiti stalno službo, kjer bi vodila samostojno gospodinjstvo. Najraje gre h gosp. duhovnu v kako večje ali manjše župnišče v mestu ali na deželi na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Primorskem ali pa tudi drugod. 1282 2-1

Ponudbe na upravnništvo »Slovenca«.

Slovenska Matica javlja pretužno vest, da je njen ustanovnik, prezaslužni odbornik in bivši mnogoletni blagajnik, gospod

Ivan Vilhar

zasebnik

včeraj ob 7. uri zjutraj v 82. letu svoje dobe preminul.

Pogreb blagega pokojnika se vrši jutri, v torek 11. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 29 na pokopališče k sv. Krištofu.

Blag mu bodi spomin!

V Ljubljani, dne 10. rožnega cveta 1907.

Odbor.

1310

Podpisani naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest o smrti svojega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

IVANA VILHARJA

ZASEBNIKA

ki je po dolgem, mučnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 7. uri zjutraj v 82. letu svojega življenja, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek dne 11. junija ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 29. na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v župni cerkvi Mar. Oznanjenja.

LJUBLJANA, dne 9. junija 1907.

Amalija Vilhar roj. Luckmann
soproga.

Edmund vitez pl. Strigl
c. in kr. topnič. stotnik
zet.

Olga Vilhar
hči.

Vladimir, Rihard, Milan
vnuki.

1309

Hotel Vega - Sp. Šiška.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam sporočiti, da sem poskrbel za svoje cenj. goste ki jim je vedno na razpolago. Ob nedeljah in glasovir, praznikih je poskrbljeno za igralca.

Priporočam opetovano svoja izborna bizeljska in istrska vina ter priznana najfinejša vedno sveže menigeško pivo, kakor tudi priznano dobro kuhinjo.

Velespoštovanjem udani Anton Maver, hotelir.

Obenem si usojam naznanjati, da imam v tem hotelu večje število sob za letoviščarje, ki jih oddam za primerno ceno. Eno izmed sob pa želim zameniti s primerno sobo v kakem obmorskem kraju, kamor želim poslati svojo obitelj.

1307 (3-1)

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »Hotelske družbe z omenjeno zavozo Triglav« po kron 500.—, 1.000.—, 5.000.— in 10.000.—.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.

Podružnice:

Praga s menjalnicami: Graben 25, Mala strana, Most, ulica 17, Baden, Brno, Opatka Lipa, Opatka Kamalica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Písen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborskega 4, III. Ungargasse 77 (vogat Renowega), III. Löwenstrasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 32, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-92

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Resor. zaklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

isrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

Dalmatinska zanemarjena mladina.

O vzrokih in pojavih zanemarjenja otrok in mladoletnih v Dalmaciji je priporočal pripravljalnemu odboru za letošnji dunajski kongres v varstvo otrok deželno sodni svetnik pl. Rubelli v Zadru. Poročilo ni kdosi gadevdi kako popolno. Statističnih podatkov kakor jih n. pr. navaja stvarno in logično kraniški poročevalec Milčinski, nima. Poročilo nas popolnoma ne zadovoljuje, a kljub temu smo hvaležni, ker obsega podatke ki dosedaj niso bili znani širši javnosti in pa iz nekega drugega razloga o katerem govorimo pozneje!

Rubelli naglašajo da vladajo v mali Dalmaciji različne navade, ni povsod enak način življenja in tudi premoženjske razmere niso enake. Kultura in blagostanje sta na najvišji stopinji v južni Dalmaciji, a pešata proti severu dežele; jako slabe so razmere v zadržkem sodniškem okraju. Velik razloček je tudi med prebivalstvom ob morskem obrežju in po otokih nasproti prebivalstvu ki biva v notranji deželi. Prebivalstvo ob morskem obrežju in po otokih je mnogo bolj dovzetno kulturi. Pride namreč v dotiko s tujci. Lahko tudi veliko zasluži z ozirom na pomorski promet.

V večjih mestih prebivajo poleg premožnega in izobraženega prebivalstva ljudje, ki imajo jako malo kulture. Na vzgojo otrok in na zanemarjenje vpliva predvsem revščina in druge razmere.

Kmet je prepuščen samemu sebi. Nikdo ne skrbi, da bi ga izvelkel iz brezbriznosti. Meščanskim krogom ne zaupa in se jih izogiba. Zatira ga veleposestnik, kateremu obdeluje kot najemnik (koloni) zemljišča, odira ga trgovec, pri katerem nakupuje potrebščine. Stanuje v bornih kočah, daleč od šole in cerkve. Ni tudi cest, kar promet posebno pozimi jako ovira. Kmetova koča ima navadno en sam prostor. Skupaj bivajo v tej sobi otroci z odrasčenimi mnogokrat pod eno streho v enem in istem prostoru z živino. Oče dela podnevi na polju, mati se peča z domačimi deli. Slabo hranjeni, v cunjah ponoči in podnevi zaviti, po mnogih pokrajinah nadlegovani po malariji, se vlačijo te reve po blatu v bližini koče dokler toliko ne zrastejo da zamorejo delati. Otročje delo se pa v Dalmaciji le ne izkorišča čez mero. Rabijo jih namreč le za lažja poljska in hišna dela. Otroci pasejo živino, nabirajo olive in pa suh les. Tako se godi otročjem ki imajo še starše.

Na slabšem so otroci, ki nimajo več staršev. Ne gre se pa tu edino za sirote, katerih varuhi se le malo ali pa nič ne zanimajo zanje, gre se za take otroke, katerih očetje zapuste Dalmacijo in iščejo opoteče sreče v Ameriki ali pa v daljni Avstraliji. Zapršena žena mora sama skrbeti za vse gospodarstvo in zato ne more obračati dovolj pozornosti na vzgojo svojih otrok.

Veliko trpi tudi vzgoja parij človeške družbe, nezakonski otroci. V Dalmaciji poznajo nezakonske otroke dveh vrst. Po mnogih dalmatinskih pokrajinah so namreč običajni konkubinati. Navadno se vzameta v konkubinatu živeča, ako postane deklica mati. V konkubinatu žive predvsem mladeniči, ki še niso zadostili svoji tri ali štiriletni vojaški dolžnosti in se sklone postavni zakon, ko se povrne mladenič od vojakov domov. Sicer teh nezakonskih otrok nihče ne zaničuje, a nenravnost teh zvez samaobsebi, nadalje pa tudi mladost staršev vpliva jako neugodno na vzgojo takih otrok. Sicer se bori tako katoliška kakor tudi pravoslavna duhovščina proti tej železni razvadi, a brez vidnega uspeha. Navada je železna srca in južno podnebje upliva jako razburljivo na strasti.

V Dalmaciji je jako veliko nezakonskih otrok najdenecv. Pet dalmatinskih najdenišnic dokazuje to. O starših in sploh o razmerah najdenecv zavodi ne smejo poizvedovati. Najdenišnica izroči najdenca v vzgojo na deželo. Zanje plačuje do enega leta mesečno 7 K 20 v, od 2.—5. leta 5 kron 50 v, od 6.—8. leta 4 K 20 v in 2 K 10 v od 9.—10. leta. Za najdenca se pogajajo predvsem revne kmečke rodbine. Gre se jim, da dobe denar. Mnogokrat zastavijo denarne nakaznice kmetje za oderuške obresti že naprej trgovcem. Ne-katere rodbine skrbje kar obenem za več najdenecv. Zgodí se sicer, da se najdenec v mnogih rodbinah priljubi. A večinoma jih pa le smatrajo za vsiljence, zato ne ravna jo ž njimi lepo in jih spode od hiše, ko prenehajo zavoditi plačevati podpore zanje. Zatorej ne smemo se čuditi, ako umre nesorazmerno veliko število najdenecv. Zanimivo je tudi, da prinese malone polovico najdenecv iz sosednih dežel v dalmatinske najdenišnice.

Šola ne more izpremeniti teh razmer. Na deželi nimajo otročjih vrtec in strokovnih šol. Primanjkuje ljudskih šol. Veliko otrok zato ne more v šole, ker jih ni. Zaradi prevelike oddaljenosti je oproščenih mnogo otrok od šolskega obiska. Šolsko poslopje v mnogih slučajih ni tako, kakršno bi moralo biti. O skupnem postopanju šole z rodbino ne more biti govora. V šolo pridejo večkrat otroci, ki se ne znajo niti prekriti, kaj še, da bi znali moliti. Starši, ki ne znajo čitati in pisati, šolo mirze kot breme in nadlogo, ker jim odtegne otroke od dela. Zlasti se jim zdi popolnoma nepotrebno, da morajo obiskavati šolo tudi deklice. Starše nadalje jeze denarne kazni, ki jih morajo plačati zaradi šolskih zamud, in katere v mnogih slučajih iztirjajo šole čez več let.

Šole pokažejo zato le malo uspeha. Otroci se namreč s težavo nauče nekoliko pisati in čitati, a to kmalu pozabijo, ker nimajo sredstev, da bi si kupili knjige, ljudskih knjižnic pa v Dalmaciji nimajo. Z najpotrebnejšim, namreč s poljedelstvom, živinorejo in z

drugimi poljedelskimi zadevami se pa šola ne peča. Starši vodijo svoje otroke zgodaj v vaške gostilne kjer se navadno prekmalo na pijačo in se pokvarijo po nedostojnih pogovorih, ki so navadni po beznicah.

Posledice seveda ne izostanejo in se pokažejo pri sodiščih, kjer ravno otroci neredko napačno izpovejo in pri katerih jih tožijo vsled malih poljskih in živinskih tatvin in pa poškodbe tujega premoženja. A dasi dalmatinske otroke fizično in psihično zanemarjajo, se nemore nikakor trditi, da so dalmatinski otroci popolnoma npravno pokvarjeni. Starši teh otročjih napak niso krivi, krive so razmere. Izkušnja uči, da so dalmatinski otroci kot vojaki, mornarji, delavci itd. jako porabni.

Drugače so pa razmere po večjih mestih. Otroci in mladoletni se pode v tropah od ranega jutra do poznega večera po mestnih ulicah, kjer kriče in kolnejo, zasramujejo stare ljudi in mečejo kamne. Imajo svoje prostore, kjer se zbirajo in odkoder se razhajajo po mestu. Prežive se s tatvino, z beračijo in pa da vodijo tujce v zloglasne hiše. Vse, kar jim pride pod roke, ukradejo. Denar, ki si ga pridobijo nepošteno, zapravljajo za tobak, v igri s kartami in pa s pijančenjem. V gostilne in žganjarije imajo prost vstop, ker so sesalkam dobro došli gostje po svoji lahkomišljenosti in zapravljivosti. Prav radi prireajo škan-dale in tepeže. Priljubljen jim je nož. Prenoče po vežah, po skladiščih, v kaki prazni ladji in poleti pod milim nebom. Doma, če ga imajo se ogibajo. Starši jih sami napeljujejo k tatvini beračenju in nečistosti, ker se sami tako lažje udajo lenobi in pijančenju. Primernih zavodov ali izboljševalnic za mladino v Dalmaciji ni.

Tako opisuje zadrski sodni svetnik pl. Rubelli zanemarjenje dalmatinskih otrok. Naglašali smo že, da nismo zadovoljni s poročilom. Kdor ga prečita bona fide brez kritike, bo moral reči, da so dalmatinski otroci v svoji mladosti na deželi nekoliko manj, po mestih pa popolni divjaki. Taka splošna črnogledost je preveč pesimistična. Kar splošno vse obsoditi, ne gre. Pl. Rubelli bi moral navesti število in pa slučaje same, s katerimi so imeli opraviti z ozirom na zanemarjeno mladino dalmatinska sodišča. Če bi bila dalmatinska mladina res tako zanemarjena kakor trdi on, bi v poznejših letih ne bilo toliko sposobnih dalmatinskih vojakov, mornarjev, delavcev itd., kakor prizna sam. Sam prizna nadalje, da so razmere po Dalmaciji jako različne, zakaj torej tudi ne pove, kje se dogajajo razne napake. Sumničiti kar celo prebivalstvo je lahko in grditi ga pred svetom, še lažje, in to brez konkretnih dokazov! Pl. Rubellija poročilo je eno izmed vseh kongresu došlih poročil najkrajše, najbolj površno in najbolj pomanjkljivo. Tako poročilo in boljše kakor njegovo lahko sestavi vsak rutiniran časnikar, če je zmožen hrvaščine in laščine, ako se mudi v Dalmaciji en teden. Če je pa že prej čital dalmatinske časopise pa še prej. To je skrpucalo in ko bi človek ne čital črno na belem, bi ne verjel, da je sestavil tako površno poročilo jurist, ki mu mora biti natančnost in temeljitost glavno in vodilno načelo.

Sicer pa ne odrekamo, da nima njegovo poročilo nikakih vrlin. Dokazuje nam, kako presneto malo se brigajo vladni krogi za dalmatinsko prebivalstvo. Morebiti pl. Rubelli sam to ve in zato se ni upal poizvedovati po posameznih sodiščih glede na število in na slučaje same o zanemarjeni mladini dobro vedo, da ničesar izvedel ne bo in je zato to raje opustil.

Veseli nas pa njegova prostodušnost, ko pripoveduje, da v Dalmaciji ni ceste pa tudi ne zadostnih šol. Dežela ob morju brez prometnih sredstev! Res, kruta in ne mila mati je Avstrija zvestim svojim slovanskim podanikom. Da pl. Rubelli ne pove ničesar o varuških korakih glede na zanemarjeno dalmatinsko mladino, se pri njegovi površnosti ne čudimo. Veseli nas pa, da graja našo moderno šolo, ker se ne ozira na praktično potrebo svojih učencev. Značilna je njegova slika o mulariji po dalmatinskih mestih. Čuden ta pojav ni, ker se zanj poklicane oblasti ne brigajo in trpi mularijo policija.

Telovadba.

Prvi redni zbor Telovadnega odseka »Slov. kršč.-soc. zveze«.

Po krasno uspeli javni telovadbi nima vrli naš telovadni odsek počitka, temveč s pravo mladeniško delavnostjo in navdušenostjo pripravila pot k popolniti lepe svoje organizacije. Prvi korak k temu je bil 6. t. m. redni zbor, katerega se je udeležilo izmed 40 izvršujočih članov 33.

Gospod Podlesnik otvori zbor ter povdarja: Dosedanji odbor je bil samo pripravljalni odbor. Danes se nudi bratom telovadcem, da si na rednem zboru izvolijo prosto odbor, kateremu poverijo nalogo dela za enoletno dobo. Pregledujoč delovanje sedanjega odbora omenja zlasti prvo javno telovadbo, katere uspehi gotovo ne izostanejo, ako se bo delalo tudi v naprej z isto požrtvovalnostjo, ljubeznijo in edinstvo, kot se je dosedaj. Delo za lepo našo stvar bodi cilj naše mladosti. V tem delu se krepe moči, utrjujejo značaji, v tem delu raste ljubezen do domovine in naroda našega. Vsak, ki misli pošteno, nam je dobro došel.

Tajnik brat Ivan Jeločnik poda nato sledeče poročilo: Bratje telovadci! Telovadni odsek »Slovenske krščansko-socialne zveze« v Ljubljani je imel v kratki dobi svojega delovanja 19 polnoštevilno obiskanih sej, med temi nekaj zelo burnih, iz česar se pa razvidi, da so se člani odbora udeleževali sej z vsa

resnostjo in vnemo do stvari. Članov je pristopilo k telovadnemu odseku dosedaj skupno 66; med temi 26 podpornih in 40 rednih članov telovadcev, vrhutega še 16 telovadkinj. Potem telovadba starejših gospodov, dijaška telovadba in telovadba naraščaja. Glede dijaške telovadbe je omeniti, da je zadnji čas šolska oblast prepovedala dijakom, telovaditi v naši telovadnici. Vsled tega se je pri zadnji seji »Slovenske krščansko-socialne zveze« sklenilo, storiti potrebne korake do deželnega šolskega sveta, da se ta prepoved razveljavi. Ustanovil se je tudi telovadni odsek Blaž Potočnikove čitalnice v Št. Vidu nad Ljubljano, koji šteje že okoli 40 članov telovadcev; potem v Jesenicah, ki je pričel telovaditi dne 2. junija t. l. in šteje že 30 članov telovadcev; v Selcih, ki je tudi začel telovaditi dne 2. junija t. l. V najkrajšem času se ustanovi telovadni odsek v Metliki ter je v ta namen že naročeno potrebno telovadno orodje. Ustanovili pa se bodo v kratkem še drugi telovadni odseki, kakor n. pr. v D. M. v Polju, v Preski, v Idriji, Mengšu in Rovih, tako da bode v kratkem času ustanovljenih že kakih 8 telovadnih odsekov. Nikdo ne bi verjel pred pol letom, da se bode ta ideja tako hitro razširjala po deželi, in gotovo je, da predno bodemo obhajali obletnico našega telovadnega odseka, bode ustanovljeno že kakih 15 drugih telovadnih odsekov, in čez nekaj let pa ne bode skoro fare na Kranjskem, v kateri ne bi bilo nekaj mladih krepkih telovadcev. Dne 26. maja t. l. nastopili smo po polletnem obstoju javno pred občinstvom. Priredili smo, kakor znano, javno telovadbo, pri koji je sodeloval tudi telovadni odsek iz Št. Vida, in sicer v veliki dvorani hotela »Union« ob 5. uri popoldne in zvečer ob 8. uri pa veselično ravnotam. Dne 26. maja pokazali smo pri našem prvem nastopu, da nismo taki, za kakršne so nas imeli nekateri naši nasprotniki. Javna telovadba je proti pričakovanju tako lepo uspela, da si bratje telovadci lahko podamo roke ter si drug drugemu častitamo, ker ljudje so govorili, in med njimi tudi nekaj naših nasprotnikov, da kaj tacega niso pričakovali od nas v tem kratkem času. Saj niti mi sami nismo mislili, da bodemo tako častno rešili svojo nalogo. Največ zaslug pri tem pa ima v prvi vrsti naš prvobornik in ustanovitelj telovadnega odseka, predsednik brat Ivan Podlesnik, ker on je tisti, ki je prišel na idejo, ustanoviti telovadni odsek, in njemu se moramo zahvaliti, da se je ta ideja tako hitro uresničila ter da že danes lahko podamo račun o naših prvih uspehih. Zatorej si štejem v dolžnost, da se mu v imenu vseh članov telovadcev zahvalim ter ključem: Bog ga živi! in želim, da še nadalje ostane naš predsednik. V drugi vrsti pa je zasluga našega vrliga načelnika brata Perdana, ker le njemu se imamo zahvaliti, da nas je v tem kratkem času tako izobrazil in izuril, da smo lahko nastopili javno pred občinstvom ter da je naša javna telovadba tako lepo izpadla. Zatorej je naša dolžnost, zahvaliti se tudi njemu ter mu ključem: Bog ga živi! Torej, bratje, neustrašeno naprej, ne oziraje se na desno ali levo stopajmo za ciljem, kateri nam sije jasno pred očmi ter bodimo si v svesti, da v složenem delovanju tudi najhujše zapreke poderemo, katere se nam stavijo na pot. In kakor vsako delo rodi sadove, tako bode tudi naša organizacija povspela se kvišku in po letih bode gledala tudi bela Ljubljana nedogledne vrste naših krepkih telovadcev.

Brat Podlesnik se zahvali tajniku za njegovo požrtvovalno delo ter obžaluje, da namerava isti vsled preobitega drugega dela odložiti svoj tajniški posel. Želi pa, da ga ne bi v naprej pogrešali v svojih telovadnih vrstah. Iz skrbno sestavljenega poročila brata blagajnika Alberta Jeločnika podamo sledeče: Naš telovadni odsek je imel od časa svoje ustanovitve do danes denarnega prometa 3190 K 52 h, in sicer dohodkov 1597 K 36 h, izdatkov pa 1593 K 16 h. Finančna stran odseka ni vesela, ker je imel isti nositi mnogo bremen, katerih ne more olajšati minimalna članarina. Ker je denarno vprašanje življenske važnosti za obstoj odseka, zato je želeli, da dobi odsek podpore od naših somišljenikov in pa prijateljev dobre naše stvari. Skrbnemu bratu blagajniku je izrekel zbor zahvalo in priznanje za njegov trud in požrtvovalno delo.

Nato je sledilo poročilo brata načelnika Perdana, ki je bil vsled telovadbe na Jesenicah zadržan in je podal brat Puc mesto njega sledeče poročilo: Dragi bratje! Težak je bil začetek in obenem ustvarjanje našega telovadnega odseka, ali bil je vendar. Spočetka smo se spogledovali bolj plaho, ali ker je bilo vodstvo, h kateremu prištevamo v prvi vrsti odbor, krepko in zdravo, smo se ojačili, začeli redno in pravilno telovaditi ter smo že mislili na prvi nastop. Dober začetek, dobro nadaljevanje trudapolnega a veselega dela. Spočetkom je bilo število bratov članov telovadcev bolj minimalno, a pozneje smo se pomnožili ter telovadili v lepem številu. Telovadne ure so bile določene na sledeče dneve: ponedeljek starejši gospodje, torek člani, srede dame, četrtek člani, petek starejša vrsta gospodov, sobota člani, nedeljo vaditeljski zbor, kateri se pa pravega programa ni mogel držati, ker smo imeli pred durni javni nastop, kateremu smo se morali posvetiti z vsemi močmi. Naj vam podam, dragi bratje, statistiko dosedanje telovadbe: Člani so vadili 68 ur, povprečno število telovadcev 25, skupaj 1170; starejši gospodje so vadili 14 ur, povprečno število telovadcev 8, skupaj 112; dame so vadile 22 ur, povprečno število dam 12, skupno 264; dijaki so vadili 36 ur, popre-

no število telovadcev 10, skupaj 360; naraščaj je vadil 16 ur, povprečno število telovadcev 25, skupno 400. Vsega skupaj se je v dobi šestih mesecev udeležilo 2836 telovadcev in telovadk.

Kar se pa tiče ustanavljanja telovadnih odsekov, smo bili tudi na mestu. Telovadni odsek Blaž Potočnikove čitalnice je naše de- te. Pripravili smo istega tako daleč, da se je zbog kratkemu času in le mladih moči udeležil naše javne telovadbe dne 26. maja t. l. Če izpregovorim par besedij glede našega javnega nastopa, naj bo to toliko, da pohvalim brate telovadce, kateri ste s telovadbo pokazali, da je delu res moč. Tudi na Jesenicah smo ustanovili telovadni odsek, katerega se je udeležilo prvo uro 30 bratov telovadcev. To naj bi bilo moje poročilo ter prosim bratski občni zbor, da vzame istega na znanje.

Ljubezen do vrliga načelnika so bratje telovadci dokazali s tem, da so navdušeno pri-trievali zahvalnim besedam brata predsednika, ki je upravičeno trdil, da boljšega načelnika, kot je brat Perdan, si naš odsek ne more želeli.

Sledila je volitev odbora: predsednik Ivan Podlesnik, podpredsednik Josip Lončar, tajnik Franc Puc, tajnikov namestnik Josip Komar, blagajnik Albert Jeločnik, blagajnika namestnik Teo Sartory. Odborniki: Anton Porenta, Albin Poljanec in Edmund Komar. Načelnik Fran Perdan, podnačelnik Albert Jeločnik. — Preglednika računov dr. Aleš Ušeničnik in profesor Bog. Remec.

Izmed jako važnih predlogov, ki so se stali pri slučajnostih, naj omenimo samo predlog brata Puca, ki je povdarjal važnost izletov ter priporočal odboru, da goji izlete kar najvztrajneje. Izleti so za mlado našo organizacijo neprecenljive agitatorične važnosti, zato naj nam bo geslo: ven med ljudstvo! — Brat Ivan Jeločnik pa je stavil nad vse umesten predlog, da ustanovi naš odsek lastno hranilnico v obliki »Čebelice«. Ta zadnji predlog so zborovalci sprejeli z velikim navdušenjem in volili takoj odbor: blagajnik brat Iv. Podlesnik, tajnik brat Ivan Jeločnik, pregledovalca brat Albert Jeločnik in Josip Lončar.

S tem je bil ta zbor končan. Vrli telovadci so pokazali pri zborovanju vzorno, prav telovadsko disciplino. Z zanimanjem so sledili posameznim točkam dnevnega reda, stvarno in v gorečem navdušenju za stvar pa so se udeleževali zanimivih debat. Ponosni smo na to vrlo armado naše mladine!

Koroške novice.

k Odlikovan je od cesarja z zlatim za-sluznim križcem finančne straže komisar prvega razreda, Josip Strutz v Celovcu.

k Umrl je po dolgoletni bolezni 7. t. m. 62letni ključarski mojster Karol Braun v Koberci. Rajni je bil občespoštovan obrtnik.

k Dva mrliča so našli 7. t. m. pri Gospej-sveti. Neka ženska srednjih let, katere je pa že dalje časa v gozdu ležala, je, kakor se sodi vsled božjasti na poti umrla. — Iz Gline so pa potegnili telo boljše oblečenega mladega moža. Po znakih je bilo spoznati, da je mrt-vec že tudi več časa v vodi ležal. Ali se je zgodil kak zločin, ali si je pa sam končal življenje, se še ni dognalo.

k Čuden ulom. V noči na 7. t. m. so nez-nani tatje vlomili v mesnico mesarja Schützelhoferja in Beljaku ter so pokradli iz zaprte miznice okoli tisoč kron. Vrata mesnice so zjutraj našli odprta. Vsled tega sumijo, da so tatovi imeli pri sebi ponarejene ključe, ali jih je pa zvečer nalašč kdo uslužbencev od-prta pustil. Tatje so pobrali samo papirnati in srebrni denar, bakreni so pustili. Zaprl so učenca, kateri je zvečer navadno vrata mes-nice zapiral, ker se sumi, da je sporazumno s kakim sodrugom nalašč vrata odprta pustil, kar pa on odločno taji.

k Obsojen je bil od celovške okrajne sod-nije urednik »Kärntner Deutsche Land. Ztg.« Maier-Höffern, ker ni hotel sprejeti v časopis popravek od gospoda župnika Snedica iz Vetrinj, katerega je poprej radi neke pokopa-liske zadeve blatil v listu, v globo 40 K ali pa tri dni zavora in pa da mora popravek ob-javiti v listu. Ako bi pa tega ne storil, mora pa časopis prenehati.

k Tatvina in tatovi. V noči na soboto, 8. t. m., so ukradli v Celovcu v gostilni pri »Let-nem seimu« tatovi vso zalogo tobaka. V ju-tro so pa zasačili dva delomrznega celovška po-stopaća, ko sta si ravno delila ukradeni to-bak, ter so ju odvedli v zapor. Ker so se zad-nji čas po gostilnah v Celovcu nočni vlom-i množili, upajo, da so v osebi teh dveh tičkov prava vlomilca v roke dobili. Sluti se tudi, da sta ta dva pokradla pretečeni teden tudi pri mesarju Strutzu in Košiču. Čuda ni, da se v Celovcu kaj tacega tako pogosto dogaja, ker zdaj, ko je povsod dosti dela, vedno mladi po-stopaći, krepke osebe, pohajkujejo po mestu ali se pa najrajši skrivajo po dnevi na Križni gori.

k Izpridena mladina. V sirotinsko vojaš-nico v Celovcu, kjer je nastanjen 17. peš-polk, se je splazil ponoči v kuhinjo štabnega oddelka neki ljudskošolski učenec ter pokra-del kavo, sladkor, kavine konserve in pa ci-tre kuharjeve. Ko ga je policija izsledila pri rediteljih, so bile pokradene stvari skoraj že vse povžite, samo citre je kuhar še nazaj do-bil. Žalosten sad slabe vzgoje.

Stajerske novice.

Š Iz števila štajerčljanskih glasov hoče »Domovina« sklepati na — naprednost ali nazadnjaštvo okrajev, oziroma na narodno delovanje laži-liberalne stranke in »Kmečke zveze«. »Domovina«, počasi! Kjer je nemškutarija volila z narodno stranko, ni mogla na svoje kandidate združiti mnogo glasov. Posebno bi bilo zanimivo vedeti, kam so zginiti glasovi nemčurske stranke na Polzebi, Dobrni, v celjski okolici in Škofji vasi, kjer se vendar nemškutarija tako strastno bori za nadvlado v občinskih odborih. Naj nam somišljeniki iz omenjenih občin poročajo o tej čudni prikazni pri zadnjih državnoborskih volitvah.

Š **Jasni se!** Na shodu »Narodne stranke« dne 26. maja v Celju je dr. Kukovec govoril vendar enkrat jasneje ter naznanil v navzočnosti državnega poslanca Robleka, da je boj »Narodne stranke« proti klerikalizmu samobesbi razumljiv. Ker vsak liberalce razume pod besedo »boj klerikalizmu« vse, kar je proti katoliški veri in cerkvi, bosta se tudi Roblek in Ježovnik morala bojevati proti katoliški veri in cerkvi. Ali se sedaj odpirajo onim oč, ki so do zadnjega hvalili »pobožnost« Robleka in Ježovnika?

Š **Dr. Benkoviču očita »Domovina«** zvezo s hrastniškimi Nemci. Ni treba se povdarjati, da je ta stvar popolnoma iz trte izvita, kajti »Kmečka zveza« se je v dr. Benkovičevem volivnem okraju pokazala tako močna, organizirana in disciplinirana, da ne potrebuje pomoči hrastniških Nemcev. Ako pa so nekateri hrastniški Nemci raje glasovali za Benkoviča, nego za Roša, potem pač dr. Benkovič ne more nič za to.

Š **Sv. Urban pri Ptuj.** »Gosp. bralno društvo« je priredilo v nedeljo 9. junija 1907 veselico z gledališčno igro, petjem in prosto zabavo.

Š **Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj** priredi v nedeljo, dne 9. junija t. l. veselico na vrtu g. Franc Bračiča, gostilničarja v Novi vasi.

Š **Kokarje.** Dne 23. m. m. je umrl naš vrl župan g. Jernej Šestir. Bil je neustrašen zagovornik narodnih pravic! N. v m. p.! V njegovi trimesečni bolezni ga je nadomestoval prvi občinski svetovalec gosp. Ivan Zajc, ki je deloval v zmislu g. župana.

Š **Zgodnja smrt.** Dne 31. majnika je umrl v Dovžah 28-letni vrl mladenič Mihael Gašper.

Š **V Stopreah** se je vršila dne 2. junija volitev novega načelnika krainega šolskega sveta. Prvi štajerčevi general hodil je ves spehan od uda do uda in je nagovarjal, da bi ga volili. Izvoljen pa je bil Slovenec pošteniak Štefan Fišer. Kolar vkljub svojem potom ni dobil nobenega glasu. Vrli kmetje, le tako naprej.

Š **Celjski cerkveni konkurenčni odbor.** Iz Celja se nam poroča z ozirom na notico z dne 5. t. m., da g. Francšek Glinšek ni liberalce. Nas le veseli to pojasnilo. Pri tej priliki pa izjavljamo, da dotične notice nismo prejeli od nobenega dopisnika, marveč smo jo priobčili po nemških listih.

Š **Pravi profesor** na graškem vsenčilišču je postal izredni profesor dunajskega vsenčilišča za laringologijo in rinologijo dr. Otokar Chiari.

Š **V železniško ministrstvo** je pozvan tajnik graškega namestništva dr. Teodor Redl.

Š **Za pokončanje strupenih kač,** gadov in modrasov, na Štajerskem, je razpisal štajerski deželni odbor za vsakega ubitega gada in modrasa 1 K nagrade.

Š **Trboveljsko prostovoljno gasilno društvo** obhaja slovesno svojo dvajsetletnico 18. avgusta.

Š **Bralno društvo v Skalrah** ima v nedeljo, dne 9. junija, izvanredni občni zbor ob 3. uri popoldne.

Š **Letošnji pridelek hmelja na Spodnjem Štajerskem.** Radi dolge in ostre zime ter vsled mrzlega vremena je hmelj v mnogih nasadih precej zaostal v razvoju, zlasti ker ga radi deževja niso mogli pravočasno okopati. Zato se sedaj še ne more z gotovostjo sklepati, kakšna bo letošnja letina.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 31. maja 1907 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Anton Godec, Lembach, nabral v veseli družbi 3 K 30 h; župni urad Središče dar Mohorjanov 8 K 22 h; rodoljubi v Kanalu poslali 14 K; župnik Sakser, Št. Jakob ob Savi, dar 2 K; upravnništvo »Slovenca« 4 K 22 h; upravnništvo »Slov. Nar.« 256 K 64 h; sodni adjunkt J. Toporiš, Ribnica, poslal 3 K 60 h; podružnica na Greti 80 K; zbirka užitinskih preglednikov in paznikov na 25letnici užitinskega paznika And. Vodiška nabrali v Lampertovi gostilni v Ljubljani 11 K 32 h; županstvo Dekani podpora 50 K; Fr. Smodej, Temenica, 2 K; upravnništvo »Slovenca« 20 K in 10 K, skupaj 30 K; »Koprski oderuh« poslal 6 K 65 v; ženska podružnica Velike Lašče čisti prebrite veselice in nekaj darovanih prispevkov iz nabiralnika, skupaj 200 K; Vinko Engelman, Trst, poslal iz nabiralnikov nabranih, in sicer v »Narodnem domu« 30 K 54 v, v gostilni Jadran 8 K 23 v, skupaj 38 K 77 h; župnik Ivan Vrhovnik v Ljubljani poslal vsled izvolitve župana Hribarja državnim poslancem 1 cekin in 1 groš, t. j. 10 K 10 h; Pavla Senekovič, Ljubljana, 2 K; moška podružnica v Radovljici 83 K; Fran Sakser, New York, pošlje 80 K; okrajna učiteljska knjižnica Kranj 3 K; dr. Alojzij Korkalj 2 K; šestosolci na I. državni gimnaziji v Ljubljani o priliki izleta na Vrhniko, o nabrali 2 K 10 h; Ljud. Hauptman, Gradec, o priliki promocije doktorjem modroslovja namesto

običajnega potusa 50 K; Pavla Ličan, Il. Bistrica, za prodane iztise slov. krstnih imen 1 K in doda še sama 1 K, skupaj 2 K; V. Poljšak, Sv. Tomaž, pošila 5 K.

Iz slovanskega sveta.

sl **Bolgarski svečeniki v Ameriko.** V zadnjih letih se je izselilo veliko Bolgarov v Ameriko, kjer je blizu 20.000 Bolgarov. Nekateri izmed njih so se tam stalno naselili in tvorijo že posebne bolgarske naselbine. Zavolj tega je bolgarski sv. sinod sklenil, da v te bolgarske naselbine pošlje nekoliko bolgarskih svečenikov.

sl **Slovak odlikovan v Ameriki.** Slovak Albert Mamatej, profesor na visoki tehniški šoli Carnegiea, je bil odlikovan s častnim naslovom »baccalaureus« tehniške vede. — Odlikovan Mamatej je kot sirota dovršil v Turč. Sv. Martinu na Slovaškem ljudsko šolo, izučil se je ključarskega rokodelstva ter je odšel v Ameriko. Prišel je v delavnico slovečega Edisona, študiral je tehniško znanstvo in kmalu je s svojim znanjem obrnil nase pozornost merodajnih krogov, ki so ga imenovali za profesorja tehniškega zavoda. Mamatej ni pozabil svojih rojakov, podpira vsa slovaška narodna podjetja v Ameriki in je podpredsednik »Nar. slov. spolka«.

sl **Zopet trije Slovaki pred poroto.** Urednik slovaških »Lud. Novin«, gosp. Ferdo Dubravský, bode 15. junija stal pred požunskim porotnim sodiščem, ker je bojda dvakrat ščeval zoper mažarsko narodnost. Dne 17. junija bode pred poroto zopet poklicali g. Ferdiša Jurigo, poslanca in župnika, ki zdaj biva v vacovski ječi, kamor je obsojen na dve leta zapora radi »ščuvanja«. 17. junija bode zopet tožen radi »ščuvanja«. 20. junija bode tožen g. Jožef Teslik, imejitelj tiskarne v Skalici, ker je v svoji tiskarni nekaj časa tiskal češki list »Stráž na Slovačku«, ki je objavil izpod peresa nekega moravskega urednika članek naperjen zoper Mažare. Ker mažarski državni pravdnik ne more tožiti moravskega urednika, toži tiskarja Teslika.

sl **Cerkveni sobor v Rusiji** se bode sčasoma vendar le sešel. Pred 2 letoma polagali so nele ruski svečeniki, ampak tudi laiki veliko upanja v cerkveni sobor. Upali so, da bode cerkveni sobor osvežil življenje pravoslavne cerkve, prinesel v njo radikalno reformo ted da bode pomiril anarhijo, ki sedaj vlada v »duhovnom vednostev«. A sedaj se že more reči, da niti svečeniki niti laiki ne bodo imeli nobene posebne koristi od cerkvenega sobora. Pripravljalni odbor je imel celo leto seje in sedaj je izdal predpise, po katerih se bode sobor sklical. Iz teh predpisov se jasno vidi, da je ruska vlada dobro poskrbel za to, da bi ruska pravoslavna cerkev ne bila samostojna, neodvisna organizacija, ampak da bi bila to, kar je bila dosedaj; namreč, da bi tudi nadalje bila v službi posvetne birokracije in tudi svečeniki da bi zastopali samo koristi ruske vlade. Iz teh predpisov je tudi jasno, da pri soboru bodo imeli odločilni glas samo arhijereji in pa tiste osebe, ki so od njih odvisne. Zastopniki nižjega duhovništva in laiki bodo po soboru imeli samo posvetovalni glas.

Po svetu.

Goljuživ vinski trgovec. Izidor Bernstein (žid), je imel v Budimpešti obširno vinsko trgovino ter pet gostiln, v katerih je točil svoje vino. Trgovina je izborno uspevala in se vedno širila; čudno pa se je zdelo sosedom, kako da vendar Bernstein izvozi toliko vina iz svoje kleti, dočim ga prav malo uvozi. Opozorili so na to policijo, ki je takoj preiskala vse prostore in dala kemično preizkusiti vino. In izkazalo se je, da je bil v klet napeljan vodovod, na policah pa je stalo vse polno steklenic z glicerinom, salicilom, alkoholom in tekočinami za barvanje vina. Vsi »vino« je bilo uničeno, proti ponarejevalcu vina pa je uvedena kazenska preiskava.

Mrtvec v kovčegu. Poročali smo, da so dobili v nekem newyorškem hotelu v kovčegu mrtvo truplo nekega armenskega duhovnika. Policijska preiskava je spravila na dan sledeče zanimivosti: Duhovnik Gašpar Haran je bil armenski političen begunec. Kot revolucionar se je pridružil newyorški protokulski stranki. Mnogo je dopisoval s somišljeniki v svoji domovini ter imel kot politik mnogo nasprotnikov, ki so ga smrtno sovražili. Ker je malo pred svojo smrtjo izstopil iz prekucijske stranke, sodijo, da je storil smrt kot žrtev maščevanja. Drugi pa zopet menijo, da so ga revolucionarji umorili, ker je izdal načrt zarote proti srbskemu kralju. Dognalo se je nadalje, da sta bila Armenca tri noči pri Haranu, predno so ga našli zadušenega v kovčegu. Baje vest, da so dobili kovčeg v nekem hotelu, ni resnična, ampak da se je grozni čin izvršil v nekem zasebnem stanovanju, kjer je v isti sobi, kjer je kovčeg stal, spal prvo noč neki novoprocen zakonski par. Ko je videl, da je celo noč bival v isti sobi z mrtvcem, sta se mož in žena oba onesvestila.

Dragocene sablje. Kar se tiče dragocenih sabelj, gotovo prvakuje v tem vladar Barode; držiž in nožnica njegove sablje sta z demanti, rubini, smaragdi kar posuta. Cenijo na 4.400.000 mark. Pokoini perzijski šah je tudi imel sabljo vredno 200.000 mark ter jo nosil večinoma, zlasti kadar je potoval po Evropi. Izmed evropskih vladarjev imata najdražje sablje ruski car in sultan.

Nepremagljiva sila ljubezni. Smrt ne dela razločka med sloji, ljubezen tudi ne. To jasno dokazuje sledeči dogodek, ki podaja jako hvalno tvarino pogovorom o pariških salonih. V Isle-Adamu stanuje že dolgo neki gospod v krasnem gradu s svojo edinko, 18letno hčer-

ko, ki slovi kot prva krasotica. In posebno imenitno pri njej je to, da dobi po svojem očetu kot edina dedinja 20 milijonov frankov. Pred par dnevi se je podala s svojo vzgojiteljico v več trgovin, da nakupi raznih potrebščin, kjer se je pod njo pretvezo za par trenutkov oddaljila iz prodajalne in se še dosedaj ni vrnila na dom. Ob istem času pa je izginil iz Isle-Adama tudi sin nekega krovca, ki je s svojim očetom večkrat delal v gradu. Sedaj oba bega spravljajo v zvezo in domnevajo, da je priprosti delavec znal si, delajoč v gradu, pridobiti naklonjenost mlade in lepe krasotice, ter da sta skupaj zbežala v tužino. Oče begunke se je takoj podal v Pariz, da od tam z boljšimi uspehi zasleduje parček.

Umiranje človeštva. Statistika je dognala, da živi na zemlji okoli 1500 milijonov ljudi. Če računamo povprečno starost človeškega rodu 30 let, umrje torej v 30 letih 1500 milijonov ljudi, vsako leto 50 milijonov, vsak dan 137.000, vsako uro 5700, vsako minuto 95, vsaki dve sekundi trije.

Mestni jubilej. Čikago slavi ta mesec 75-letnico, odkar je bilo proglašeno mestom. Prva naselbina na kraju, kjer stoji najmlajše vlemesto na svetu, je bila ustanovljena leta 1804. Ko je bila proglašena kot mesto, je štela le 150 lesenih koč in 4000 prebivalcev. 1871. l. ko se je uborno pobrajinsko mestce razvilo že v svetovno mesto, je docela pogorelo, a s pogorišča so se dvignile z ameriškano naglico najkрасnejše palače. Sedaj Čikago prekašajo v številu prebivalcev le še London, Pariz in Berlin, kajti stanovanecv šteje toliko kot Grško; dohodkov ima toliko kot Dansko, v dolgovi prekaša Portugalsko, železnice po mestu so daljše, kot na Norveškem, časopisov pa izhaja več kot v celi Afriki. Površina mesta je osemkrat večja kot Berolina, ulice so dolge 7000 km; Čikago ima 60 mostov, ki se dajo sukati, parki merijo 2600 oralov, gledališč je 25, cerkva 700. Vsako leto naraste število prebivalcev za 50.000. Telefonske žice po mestu so tako dolge, da bi se mogle 10-krat napeljati okoli zemlje, kar kaže, da je trgovina v mestu nenavadno razvita; saj vsako minuto odhaja ali prihaja na čikaške kolodvore eden vlak. To je razvoj mesta ob 75-letnici. In ob stoletnici — —

Koliko knjig izide na leto na Angleškem. 1906. l. je bilo izdanih na Angleškem 6985 novih knjig in 1618 novih izdaj. Med temi je največ romanov, namreč 2108 novih in 775 nanovo izdanih. Za romani je bilo največ — pedagoških del, namreč 916, katerim slede glede števila 760 knjig trgovske in političke vsebine, nato pride 737 bogoslovskih in 652 geografskih, zgodovinskih del itd. Na dan je izšlo povprek 28 knjig, med katerimi je bilo 9 romanov.

Iz proste roke se prodaja

krasno posestvo

obstoječe iz 2 hiš, katerih jedna se da poljubno razdeliti, gospodarskega poslopja, krasnega in velikega sadnega vrta, njiv in lepega senčnatega dvorišča.

Posestvo je oddaljeno 10 minut od kolodvora, ter je pripravno za kakega podjetnega poljedelca, obrtnika ali kakega pensionista, kakor tudi podjetnika.

Plačilni pogoji so jako ugodni. — Več se izve pri lastniku **F. Flerinu, trgovcu v Domžalah.**

1277 5-4

Gospodična

poštna aspirantinja ali pa le s pošto pomozno skušnjo (Postgehilfenprüfung) se sprejme že s 15. junijem t. l. v lepem kraju pri novo ustanovljeni pošti z majhnim prometom na **Cvenu pri Ljutomeru.**

Oglasila z označenjem plačilnih zahtev se naj pošljejo na naslov: **Marija Mursa, učiteljica v Cvenu pri Ljutomeru.** 1296 3-2

Veliko zalogo absolutno zjamčenega

pristnega vina,

1097

priporočano opetovano od knezoškoof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi.** — Izborna kvaliteta: belo namizno vino po 45 do 50 kron, rudeče hribovsko 40 kron, pinela ter fina desertna vina, kakor ital. rizling in beli burgundec po 60—65 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 120 K. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporoča za čas prvega sv. obhajila sledeče knjige:

Nagelschmitt, Die Feier der ersten heiligen Kommunion der Kinder. Predigten, Anreden und Skizzen. VI+390 str. K 3'84.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste heilige Kommunion. XII+120 str. K —'80.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten h. Kommunion. IV+319 str. vezano K 2'16.

Beispiele und Erzählungen zum Katechismus der kath. Religion für die Volksschulen nach den einzelnen Glaubensartikeln, den Geboten und den heiligen Sakramenten (Walk.) K 2'16.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes. X+356 str. K 3'12.

Schwillinsky-Gill, Anleitung zum Erstbeicht-, Erstkommunion- und Firmungsunterricht in ausführlichen Katechesen, nebst zehn Kommunionanreden und Gebeten. IV+184 str. K 1'50.

Hermann, Unterricht für Erstkommunikanten in vollständigen Katechesen. IV+170 str. K —'90.

Arndt, Der heilige Stanislaus Kostka. 255 str. K 1'80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend. XII+311 str. K 4'32.

Prvoobhajancem primerna darila:

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Spisal Jožef Kerčon 350+X str. **Znižana Cena.** Nova, zelo lična in trpežna vezava: rudeča obreza K 1'—, zlata obreza K 1'50, fina vezava, mehke vatirane platnice, zlata obreza K 2'—.

— Najpopolnejši molitvenik za mladino s potrebnimi poduki itd. Med drugim obsega tudi šest nedeljsko in mnogo drugih pobožnosti k sv. Alojziju in sv. Stanislavu. Poleg tega je primeroma najcenejši molitvenik.

Finžgar, Bogu, kar je Božjega. Jako fin molitvenik v zelo priporočni obliki, se dobi vezan v fine, pregibljive platnice za dečke in v fine vatirane platnice za deklice. Cene molitveniku v vezavah za dečke: z rudečo obrezo 1 K, fino šagreno usnje, zlata obreza 2'20 K, najfinejša teletina 3 K. — Cene molitveniku v vezavah za deklice: fina vezava z zlato obrezo 1'80 K, fino šagreno usnje 2'20 K, najfinejša teletina 3 K.

Zu Gott mein Kind! Belehrungen und Gebete für Firmlinge und Erstkommunikanten von P. Celestin Muff, vezano z zlato obrezo 1'56 K.

Der große Tag. Eine Erinnerungsgabe den lieben Erstkommunikanten, dargebracht von Bernard Arens S. J. vezano zlato obrezo 3'60 K.